ВОЛОДИМИР МАТВІЄНКО

Твій син, Україно!

КИЇВ НАУКОВА ДУМКА 2012

УДК 336.71:826

У книзі всесвітньовідомий банкір, науковець, поет, публіцист, заслужений діяч мистецтв України В.П. Матвієнко, підсумовуючи свій 75-річний життєвий шлях, розповідає, як хлопчик із села Білка Житомирської області завдяки наполегливій праці, життєлюбству, працездатності, бажанню оволодіти новішими знаннями досяг міжнародного визнання, став високопрофесійним фахівцем, поетом, меценатом. Його спогади віддзеркалюють історію нашої країни у XX — на початку XXI століть, події, які спричинили утворення незалежної України.

Для широкого кола читачів — економістів, фінансистів, банківських робітників, а також для усіх, кого цікавить, як розбудовувалася фінансово-банківська система нашої держави і роль особистості у цьому процесі.

ISBN 978-966-00-1286-8

Україно-мати,
береги синів, –
Родове коріння
кленів, ясенів.
Чуєш, як виводять
пісню солов'ї?
То ж твої солдати,
Сіячі твої.

Україно-мати,
долю береги, –
Щоб не впали злодії
на твоїй межі.
Мамо-Україно,
ми ж не цвіт-полин,
За твою свободу
станем – як один!

Володимир Матвієнко

САМОТУЖКИ ПО ЖИТТЮ

Історія роду Матвієнків, моїх пращурів-хліборобів, завжди хвилює серце, повертає до дитячих спогадів, розповідей мами Лукії Левківни.

Велику і славну родину працелюбних господарів з давніх часів в селі називали Матвіями. Вперше такі прізвища фіксують латино-польські писемні пам'ятки XV—XVI ст. У козацьких реєстрах XVII ст. з'являються прізвища на *-енко* і *-чук*; це пояснювалося тим, що до реєстру записувались переважно молоді козаки. На Київщині, Волині, Житомирщині, Черкащині 60 відсотків прізвищ мають закінчення *-чук*, *-енко*: Матвійчук, Матвієнко — син Матвія, малий Матвій.

Народився я взимку 1938 року в селі Білка Житомирської області. Мій батько був репресований перед Великою Вітчизняною війною, і я навіть не бачив його. Мати чекала дитину (мене), коли батька забрали. Прийшли в хату, викликали до сільської ради – і по цей день. Батько був звичайним будівельником, ладнав мости, дороги. Десь біля Байкалу «вороги народу» прокладали тоді залізницю; замерзлі, задубілі тіла будівничих не ховали, а клали замість шпал.

Усе життя мама, я і моя сестра Єва чекали на повернення батька. Ще в дитинстві я бачив, як мати кожного разу, коли хтось наближався до нашого двору, кидалася до шибки, виглядаючи свого чоловіка. Та вістей не було. Звідти навіть листи не доходили.

Мій батько Павло
Олексійович Матвієнко.

Моя мати Лукія
Левківна Матвієнко.

Як страждала мати за батьком найкраще розкаже пісня «Батькова сорочка», яку ми написали разом із народним артистом України Григорієм Булахом:

Шепотіла казку нам в дитинстві мати,
Як садив дубочка батько біля хати,
Як вона плекала теплою сльозою
І як ріс дубочок з кожною весною.

Як, було, жахалась мати серед ночі,
Як вона до ранку не стуляла очі.
Сяде край віконця, вигляда та слуха,
Бо, здається, батько в шибочку постука.

Там, десь за Сибіром, кажуть, сходить сонце...
Листячко із дуба стукає в віконце,
А за сонцем вітер несе хмару сіру,
Один тільки батько не верта з Сибіру.

Приспів:

Ой, дубе, мій дубе, дубе мій, дубочку,
Одягну на тебе батькову сорочку,
Ту, що вишивала моя рідна мати,
Ту, що не прийшлося батькові вдягати.

Хай сяйне до мами у пригаслі очі
Листячко із дуба крізь зимові ночі,
Тож прийми від мене вишиту сорочку,
Нагадай нам батька, дубе мій, дубочку.

28 квітня 1960 року рішенням Житомирського обласного суду Павло Олексійович Матвієнко був реабілітований (посмертно). Одного разу я мав можливість побувати на Байкалі. Пройшов кандальним трактом, яким, як мені розповіли сибіряки, гнали каторжан, закутих у залізні кандали. Дзвін тих кандалів ще й досі лунає у моїх вухах. А серце сповнюється словами: «А я в Сибір, до батька хочу, знайти його останній слід».

Сибірський кандальний тракт біля оз. Байкал — останній шлях мого батька.

Пряжка від ременя бійця УНР — все, що залишилося від батька.

Нині, коли перемогла історична правда, коли істина стала реальністю, коли Україна стала незалежною, ми повинні низько вклонитися сім'ям репресованих. Наш обов'язок донести до майбутніх поколінь правду про велику трагедію, що вершилась сталінським режимом на нашій святій землі. Свій вирок сталінізму я виніс у пісні «Сибірський вальс»[1]:

Наче від болю стогнала земля,
Що українці Сибіром долали.
Кращих із кращих синів звіддаля
Сталінські кати на муки погнали!

П р и с п і в:

Ой, не сійте лиходійства,
Кляті вороженьки,
Бо візьмуть і вас в неволю
Наші козаченьки.

Ой, не пийте крові з люду,
З неньки України,
Бо сконаєте нівроку
Від Божого гніву!

А по Сибіру хурделиця зла
Вальсом сибірським снігами кружляє.
І у танок передсмертний вона
В'язнів до одного всіх забирає.

[1] *В. Матвієнко.* В серці маю Україну. — К.: Музична Україна, 2008. — С. 54.

Річка Уж.

Ставок у рідному селі.

Мої перші спогади пов'язані з поліським селом Білка, неповторною природою, мальовничою річкою Уж (колись вона називалась Уш), що в'ється поміж берегів. Я ріс серед розкішної поліської природи, звідси починалась моя доля.

Мати, Лукія Левківна, була ніжною, люблячою, доброю людиною. Все життя вона багато і тяжко працювала, її натруджені руки не знали спочинку. Адже в домі не було господаря. Дуже страждала, коли її 16-річну доньку Єву німці забрали в Німеччину на каторжні роботи. Я добре пам'ятаю той день, коли дівчат із села везли до залізничної станції Яблонець, а я біг за возом кілька кілометрів і кричав: «Єва!..» Вдома ми залишилися втрьох: мама, бабуся Ганна і я. Батька відправили у Сибір, а сестру — у Німеччину. Мати дуже просила Бога, щоб дочка повернулася додому. На щастя, так і трапилось.

На все життя закарбувалися в пам'яті дні війни, коли гітлерівська Німеччина віроломно напала на нашу країну, її навальний початок, коли всі білківчани тікали від бомбардувань та нальотів до великого лісу. Мій хрещений батько дядько Лук'ян раптом кинув мене з воза у фосу (канаву) і сам злетів, наче його вітром здуло. А коли повернулися до воза, всі драбини були прошиті німецькими кулями. Згодом зрозумів, що німці розстрілювали біженців з літаків. Невдовзі ми з матір'ю повернулися в село.

У роки війни білківчани брали активну участь у боротьбі з гітлерівськими загарбниками. На фронтах і в партизанських загонах воювали 242 жителя села. Захищаючи Батьківщину, загинули 154 чоловіки, 52 учасника війни нагороджені орденами і медалями. 30 грудня 1943 року с. Білка було визволено Червоною армією. Село звільняла танкова дивізія генерала Конєва. Пам'ятаю, як рано-вранці пролунав сильний вибух. Через декілька хвилин з'явилися наші танки, які йшли на великій швидкості. Всі люди висипали назустріч.

На честь воїнів-визволителів, які героїчно боролися проти гітлерівських загарбників і віддали за це своє життя,

в 1986 році у Білці встановлено гармату ЗІС-ЗА, а також меморіальні плити з прізвищами полеглих односельчан. На території села є братська могила, в якій захоронено 34 воїни, котрі захищали село.

...Тяжкі повоєнні роки. Зруйновано господарство, країні завдано збитків на 285 млрд крб. На фронтах і в таборах смерті загинули мільйони українців. Сільські трудівники, переважно жінки, змушені були нести подвійний тягар — відбудовувати село і відроджувати своїми прямими і непрямими податками промислове виробництво. А тут іще бездощів'я та спека, що призвели до втрати значної частини посівів ярих та озимих культур. У 1946 році селяни Житомирщини отримували на трудодень по 50—100 г хліба. Такі жебрацькі норми не забезпечували їхніх мінімальних потреб. На село насувався голод. Непомірно збільшені норми хлібозаготівель залишили селян України без хліба. Директиви ЦК ВКП(б) вимагали: «...покончить с небольшевистским отношением к делу организации хлебозаготовок и обеспечить выполнение государственного долга». Так закладалась ланцюгова голодоморна реакція і на наступні роки. За офіційними даними, у 1946—1947 роках голодувало 2,7 млн селян.

Рятуючись від «голодної смерті», жителі сіл Житомирщини їхали до західних областей України, наймались на роботу, обмінювали свої речі на продукти. За даними дослідників, внаслідок голоду 1946—1947 років втрати сільського населення України становили від 100 тис. до 1,2 млн осіб.

Пригадую, як у тяжкі повоєнні голодні роки виживали завдяки тому, що збирали в лісі: трави, гриби, жолуді. А в 1947 році на колгоспному полі знаходили перемерзлу картоплю, з якої робили так звані галети; не дай Боже комусь-небудь їх покуштувати. Першого березня 1947 року мама зайшла в хату і сказала, що у нас уже немає нічого: ні борошна, ні крупи, ні сала, ні картоплі. А до нового врожаю було ще 4 місяці. Щавель та лобода плюс вода — ото й був увесь наш «харч». І так ми ледве дотягнули до серпня—вересня.

У 1945 році я переступив поріг Білківської школи і поринув у країну знань. Шкільні роки... Це найприємніші та найтепліші спогади, овіяні найпотаємнішими дитячими мріями і романтикою. Перед очима постають картини шкільного життя: вчителі, друзі, однокласники, класи, кабінети.

Одразу можу сказати, що нехлюєм я не був, вчитися було цікаво. Конфліктів з однокласниками теж ніколи не виникало, з усіма підтримував добрі стосунки. Однак у жартівливих бійках, які часто влаштовують хлопчаки, покласти мене на лопатки ніхто не міг. Серед шкільних предметів найкраще давалися точні науки. Алгебру, геометрію, фізику схоплював буквально на льоту. Але й літературу теж любив, а ще малював добре. У старших класах мені навіть портрет Сталіна малювати довірили. Кілька ночей з ним промучився, очі все ніяк не виходили. Але все ж впорався! За часів хрущовської «відлиги», вже будучи студентом, я приїжджав у Білку на канікули і непогано заробляв, малюючи для колгоспу рум'яні короваї, спілі колосся та інші атрибути «достатку».

У дитинстві я боявся, що за мої неправильні вчинки у мене можуть «забрати» маму. Ще в третьому класі на уроці співу, коли потрібно було виконати хвалебну пісню на честь «батька народів», я впирався. І не стільки з ідейних міркувань, скільки через природну сором'язливість. Вчителька пригрозила, що напише про мої витребеньки товаришу Сталіну, і я, як і будь-яка дитина того часу, злякався. «Забрали батька — прийдуть і за мамою!» — подумав я і зі сльозами на очах заспівав ту кляту пісню.

Але незважаючи ні на що, спогади про дитинство та про школу зігрівають мені душу. Де б я не був, де б не працював, я завжди думками лечу до села, до рідної школи, яка дала мені освіту і путівку в самостійне життя. Мій вчитель математики Іван Костянтинович Харченко був, що називається, Учитель від Бога. У кожному учні намагався розгледіти індивідуальність, вітав і розвивав у нас творче мислення. До речі, саме завдяки йому я відкрив свій власний метод вирішення математичних задач, яким користуюся і досі.

У цій хаті
я народився та виріс.

З шкільними друзями
(у другому ряду
праворуч автор
книги).

Білківська середня
школа. 1955 рік.

Щаслива юність — серед однокласників. Третій ліворуч усміхнений юнак — це я, Володимир Матвієнко.

Школа — то живодайне джерело. Вона навчила любити і шанувати рідну землю, свій народ, його мову, культуру, звичаї. Школа була і вихователем, і наставником, кожен з нас намагався наблизитись до вируючого джерела думки і живого слова... Безмежна любов до рідного краю, бажання знов і знов повертатись до батьківської домівки надихнули мене на написання пісні "Поліські в'язи" [1]:

Поліські в'язи терпли на морозі,
Шуміли в них розлючені вітри.
А я стояв на маминім порозі,
І кожен спомин душу знов ятрив.
Дерева ті про матір нагадали,
Її зоря не згасне у віках.
Вони в біді самі не раз ридали,
Та сліз ніхто не бачив на гілках.

[1] *В. Матвієнко.* В серці маю Україну. — К.: Музична Україна, 2008. — С. 29.

Приспів:

Материн поріг бачу знов і знов,
Там зоря дитинства не загасне.
Там літа мої, що з лугів, з дібров,
Сняться й досі білоцвітним рястом.

Вслухаюсь я у шум дерев зимових,
Що змалку мені рідні в цім краю.
Відкривши серце їхній мужній мові,
Сльозу сховав... І мовчкома стою.
Поліські в'язи терпли на морозі,
Шуміли в них розлючені вітри.
А я стояв на маминім порозі,
І кожен спомин душу знов ятрив.

До Білківської школи ходили діти із сусідніх сіл — Рясного, Яблунця, Сушки, Зелениці, Бондарівки, Кам'яної гори, Новини, Ушиці та Кам'янки. У педагогічному колективі працювали 25 вчителів: вчитель історії Іван Іванович Гришнюк, вчителька біології Олена Федорівна Литвинчук, вчителька географії Катерина Григорівна Тарасенко, вчителі російської мови і літератури Софія Феодосіївна Кашперська та Ольга Іллівна Кашперська, вчитель історії Володимир Панасович Кашперський, вчитель хімії Костянтин Михайлович Прохоренко, вчителька початкових класів Євдокія Петрівна Рибалко та інші.

Навчання в школі проводилось у дві та три зміни, працювала вечірня школа. У 1980 році Білківська школа була реорганізована в неповну середню. Наприкінці 90-х років приміщення школи, побудовані ще в 1905 році, опинилися в аварійному стані. Один корпус завалився, а в другому було небезпечно знаходитись, стеля згнила. Холодні приміщення негативно впливали на стан здоров'я дітей.

Після закінчення середньої школи. 1955 рік.

У 1999 році жителі села Білка звернулися до мене з листом про допомогу. Я вирішив побудувати школу власним коштом. Усього за рік вдалося збудувати сучасну чудову двоповерхову будівлю з новітнім обладнанням та двома комп'ютерними класами. День 25 серпня 2000 року назавжди увійшов у пам'ять усіх дорослих жителів села Білка та їх дітей-школярів. Вони отримали чудовий дарунок до нового навчального року.

Школа повністю забезпечена новими меблями, підручниками, відео- і телеапаратурою, комп'ютерною технікою. На першому поверсі розташовані кабінети початкових класів, бібліотека, їдальня, медпункт, кімната для ігор, музей історії рідного краю. На другому поверсі знаходяться кабінети хімії, біології, фізики та математики, історії, природознавства, музики й образотворчого мистецтва, кабінет іноземної мови.

У 2003 році на прохання жителів села та за рішенням Коростенської ради народних депутатів школі присвоєно назву «Школа Володимира Матвієнка»; вона отримала статус середньої загальноосвітньої школи I—III ступенів. У лютому 2004 року мені вдалося передати школі сертифікат на безоплатне підключення до мережі Інтернет. Це одна з небагатьох шкіл України, яка в електронному режимі зв'язана з усім світом.

Багато вихованців школи стали науковими працівниками, керівниками промислових підприємств. А скільки з них вийшло педагогів, лікарів, інженерів, фахівців сіль-

ського господарства! Рідна школа, яку я до цього часу люблю і часто згадую [1]:

Школо моя, я ніколи тебе на забуду.
Школо моя, мов домівка в дитинстві була.
Школо моя, ти не знаєш, як син тебе любить.
Школо моя, мов за руку в життя повела.

П р и с п і в:

Мов сонце, світи, моя школо.
Яка ж ти красива й нова!
Ти — щастя, і юність, і воля.
Майбутнє — у центрі села.
Мов сонце, світи, моя школо.
Дитинства мого дивний край.
Тебе не забуду ніколи
І ти мене не забувай.

Пам'ять моя зберігає воєнне дитинство,
Травень ясний і тяжкі повоєнні літа.
Хлопці з села поставали навік обеліском,
І школярі на лінійку збиралися там.

Школо моя, ти є перша свята альма-матер.
Рідна моя, ти надійний в житті оберіг.
В серці навік та любов до людей, що дала ти,
Совість і честь і початок справдешніх доріг.

У моєму випускному атестаті не було жодної трійки. Здавалося, переді мною відкриті всі дороги. З дитинства мріючи про медицину, я вирішив спробувати щастя у Ленінградській військово-медичній академії, однак клеймо сина «ворога народу» зіграло свою нещасливу роль. Те саме повторилося і в Київському медичному училищі. Зрештою, назвавшись сином матері-одиначки, я успішно склав

[1] *В. Матвієнко.* В серці маю Україну. — К.: Музична Україна, 2008. — С. 90.

Білківська середня школа (сучасний вигляд).

Перший раз у перший клас до нової школи (с. Білка).

вступні іспити і став студентом Київського фінансово-економічного інституту. По дорозі до Києва у поїзді їхав з такими ж, як і я, абітурієнтами, хлопцем і дівчиною, та літнім чоловіком. Розповіддю про обрану спеціальність викликав насмішки супутників. «Здорові хлопці в офіцери, в інженери йдуть, а ти що, синку, каліка?» — докірливо зауважив дідок. У ті роки професія економіста не користувалася великою популярністю, однак часи змінюються...

За час навчання в Київському фінансово-економічному інституті я зрозумів суть складових економіки та фінансів. Навчальний матеріал засвоювався легко, але була інша проблема — платне навчання. За перший семестр першого курсу необхідно було заплатити чотириста рублів, а моїй мамі такі гроші навіть і не снилися. А тут ще одна напасть — вкрали в мене піджак на стадіоні «Динамо». Ну, думаю, все — життя не вдалося. Піджак вкрали, з інституту ось-ось

Студентські роки — на канікули додому.

відрахують за несплату, і куди діватися? На щастя, необхідну суму внесла за мене студентська профспілка, а незабаром оплату скасували, і я довчився спокійно.

Написання курсової роботи з питань важливості важкої індустрії допомогло мені визначитись при виборі переддипломної практики. Однозначно це був Донбас. Разом із двома студентами з нашого інституту проходив практику в Маріупольському (тоді ще Жданівському) відділенні Промбанку СРСР. Мій звіт з проходження практики був добре оцінений як керівництвом відділення банку, так і викладачами інституту. Склавши успішно державні іспити та отримавши диплом економіста, я почав працювати у тому самому відділенні Промбанку, де практикувався, оскільки керуючий відділенням запросив мене на посаду кредитного інспектора. Пам'ятаю, тільки-но я приїхав додому, одразу отримав телеграму з Маріуполя: «Володя, приезжай срочно, некому работать. Кленцер». Так з липня 1959 року розпочалась моя трудова діяльність.

У цей період згідно з рішенням уряду розгорталась величезна програма житлового будівництва. Потрібна була наполеглива праця, оперативність у прийнятті та фінансуванні відповідних планових, проектних, кошторисних та інших документів. Промбанк (згодом Будбанк) був єдиним банком з фінансування промисловості, транспорту, житлово-комунального будівництва. Він відігравав важливу роль у розвитку економіки Донбасу, в тому числі й індустріального Маріуполя. Керуючий нашим відділенням Стефан Іванович Кленцер — вимогливий, чуйний, людяний, став для мене хрещеним батьком. Він завжди дотримував свого слова. Коли я тільки починав працювати, він сказав мені: «Як тільки одружишся, відразу ж квартиру дамо!». Ну, звідки йому було знати, що я тут же одружуся?

Дружина моя родом з Миколаївської області. До Маріуполя приїхала, як і я, працювати. Познайомилися ми у трамваї. Я їхав на комсомольську конференцію, бачу дівчисько стоїть, симпатична така! Запитав свого знайомого: «Не знаєш, хто це?». Від нього дізнався, що дівчину звати Галя, працює вона піонервожатою в школі. Буквально відра-

Молоде подружжя Матвієнків — Володимир та Галина.

У рідному селі з дорогими мені жінками: мамою та дружиною.

зу, як тільки побачив її, сказав собі — вона буде моєю дружиною. Приїхали ми на конференцію, а проходила вона в Клубі моряків. Холоднеча там була страшенна, а так вийшло, що Галя сиділа якраз між мною і тим хлопцем. І що ви думаєте? Засунула вона одну руку до мене в рукав, іншу до нього — грілася. До кінця «говорильні» помічаю, що в моєму рукаві вже обидві її ручки. А той

Батько і син.

хлопець після перерви пішов. Тут-то я зрозумів, що діватися нікуди, раз вона сама мене обрала!

Одружилися ми з Галиною у 1960 році. Однокімнатну квартиру, як і було обіцяно моїм керівником, отримали через 20 днів після весілля. Це було щастя! Відтоді я повірив у банк, у керівників банку, що, мабуть, відіграло вирішальну роль при виборі професії банківського працівника. Незабаром у нас народилася донька Ірина. А син Павло, названий на честь мого батька, з'явився на світ уже в Дніпропетровську.

У подальшому я не мав проблем із житлом. Коли мене переводили на вищу посаду, я впродовж 3—4 місяців отримував квартиру. Через мізерну зарплату більшість випускників вузів йшли до інших господарських структур, будівельних, проектних організацій, але я своєму банку не зраджував. Дефіцит сімейного бюджету компенсувався викладацькою роботою в інститутах і на бухгалтерських курсах. Уже в той час я розумів, що знання треба поглиблювати, і тому склав вступні іспити до аспірантури при Київському інституті народного господарства.

Маріуполь вражав мене зеленню та дивовижним Азовським морем, а ще більше величезними заводами: Азовсталлю, металургійним комбінатом імені Ілліча, Азовмашем та ін. Ці гіганти важкої індустрії давали людям роботу, країні —

метал, а місту — загазованість. Але металурги на це не зважали. Трудова велич міста була гордістю всіх маріупольців.

Через декілька років мене призначили керуючим Артемівським відділенням Донецької обласної контори Будбанку СРСР. Мені як раз виповнилось 25 років. Пам'ятаю, як у мій невеликий кабінетик забігла жінка і запитала: «Молодой человек, вы не знаете, где управляющий?» Я відповів, що я «управляющий». Вона кинула: «Бросьте!» і побігла в інші приміщення банку. Мій хлопчачий вигляд не викликав у неї довіри. Потім, упродовж чотирьох років роботи, у мене склалися дуже добрі стосунки з підприємствами, будівельними, геологорозвідувальними організаціями тресту «Артемгеологія».

В Артемівську я був обраний депутатом міської ради, очолював планово-бюджетну комісію. В цьому регіоні діяли підприємства вогнетривкого виробництва в Часов-Ярі, соляні шахти, підприємства машинобудування, легкої та харчової промисловості, відомий завод шампанських вин. У 2008 році рішенням міської ради міста Артемівська мені присвоєно звання «Почесний громадянин Артемівська», про що свід-

Мій син Павло під час відкриття пам'ятної дошки в Артемівську.

чить також напис на пам'ятній дошці, розміщеній на торці будинку № 3 по вулиці Комсомольській в Артемівську.

Призначення на посаду заступника керуючого Донецькою обласною конторою Будбанку СРСР було кроком до оволодіння масштабнішими ділянками роботи. Область займала ключові позиції не тільки у народному господарстві України, а й в усьому СРСР, особливо у вугільній промисловості, чорній металургії, машинобудуванні та хімії. До цього часу у мене добрі стосунки з багатьма підприємствами цих галузей. Ми фінансово підтримували вугільну та хімічну промисловості, машинобудівні та металургійні підприємства.

Яскравими вогнями горять на Донбасі лампочки збудованих в той час Слав'янської, Вуглегірської, Курахівської ГРЕС, до яких я теж був причетний через виконання банківських функцій фінансування, кредитування та контролю при їх будівництві та введенні в експлуатацію.

Значними подіями стали будівництво киснево-конверторного цеху, доменної печі 1-біс на Єнакіївському металургійному заводі, коксової батареї 4 на Єнакіївському коксохімзаводі, установки з грануляції шлаку на Макіївському заводі ім. Кірова, цехів Авдіївського коксохімзаводу, цеху металопрокату і комплексів, цеху з потужністю 100 тис. т стального дроту на Харцизькому сталедротоканатному заводі, низки виробництв на Горлівському хімкомбінаті, 5 агломераційних стрічок на заводі ім. Ілліча в м. Жданові (нині Маріуполь), доменної печі Жданівського заводу «Азовсталь», збільшення випуску мінеральних добрив, виробництва барієвих солей, етилбензолу та слабкої азотної кислоти на Горлівському і Костянтинівському хімічних заводах, виробництва каліброваного металу на Костянтинівському метзаводі і т. ін. Все це відіграло значну роль у розвитку промислової бази Донбасу та України в цілому.

Донецьку обласну контору Будбанку з 1955 по 1980 роки очолювала Далина Григорівна Перстнева. Це був керів-

Моє найбільше надбання — мої онуки.

ник з чоловічим характером та материнським серцем. За високий професіоналізм вона відзначена високими урядовими нагородами.

З 1972 року за рішенням Української республіканської контори Будбанку СРСР я продовжив свою трудову діяльність на посаді керуючого Дніпропетровської обласної контори Будбанку СРСР. Це був другий після Донецької області регіон за економічними показниками з перевагою гірничо-рудного потенціалу та водними ресурсами.

Дніпропетровськ вразив мене широчінню Дніпра, парками та скверами. Адаптація в цьому місті проходила напружено через деякі особливості в характері людей, стилі керівництва області та міста. Відчувалося також, що звідти вийшли такі партійні керівники, як Л.І. Брежнєв, В.В. Щербицький, О.Р. Ватченко. Регіон «вождів» поряд із мобілізацією трудових колективів на виконання планів соціального і економічного розвитку мав амбіційний характер ще й тому, що в Дніпропетровську знаходився Південний машинобудівний завод, який був центром радянського ракетобудування та створення космічних кораблів. Після розпаду СРСР це підприємство втратило свою масштабність, проте ракетне виробництво не припинилося.

Маючи необмежений доступ до вищих ешелонів влади, керівництво області та міста було дуже вимогливим і по-

стійно ініціювало додаткові заходи з поліпшення благоустрою міста, створення понадпланових об'єктів культури, побуту та ін. Пам'ятаю підготовку до 200-річчя Дніпропетровська. Були оновлені майже всі вулиці міста та паркові зони. До цього свята місто набуло нового «обличчя».

Були мобілізовані величезні ресурси шляхом залучення фондів підприємств, позалімітних коштів та участі у цьому різних міністерств. За таких умов було проблематичним дотримуватися діючого законодавства щодо цільового спрямування грошових потоків відповідно до планових вимог, що для установ Будбанку було «залізним» правилом. За всілякі подібні порушення можна було отримати догану і навіть втратити посаду. Тож доводилось домовлятися з керівниками області щодо використання їх можливостей для отримання певних фінансових та проектних дозволів у вищих ешелонах влади (союзних та республіканських). Мені було також зрозуміло, що права регіонів у сфері капітального будівництва занадто обмежені, тому треба було шукати шляхи вирішення цих питань. Адже вони мали сприяти поліпшенню життєвих умов населення. Таке протиріччя між союзними правилами і розумінням розв'язання проблем населення місцевими органами влади було чи не єдиним фактором постійної нервової напруги. А оскільки подібних ініціатив було безліч, керівник інвестиційного банку мав бути кмітливим та застережливим.

Пам'ятаю будівельника Бориса Мільмана, який полюбляв будувати набережні вздовж правого берега Дніпра. Такі величезні обсяги робіт банку було складно проконтролювати, особливо обсяги намивання піску. Дніпропетровська обласна контора Будбанку СРСР постійно виявляла приписки невиконаних робіт, за які штрафували та стягували гроші за завищені обсяги. Цей будівельник був вхожий до партійних керівників міста. І щоразу, коли банк застосовував до його діяльності фінансові санкції, в справу втручалися партійні функціонери. Боронь Боже

У період роботи
у м. Дніпропетровськ.

стати об'єктом таких «розборів»! Якось Борис Мільман зізнався мені: «Володимире Павловичу, я хочу Вам сказати, що завжди дотримуюсь одного берега». Я запитую його: «Якого? Лівого, чи правого?» Він відповідає: «Партійного». Тоді я зрозумів, що треба діяти інакше. Було запроваджено обмеження кредитування виконаних робіт залежно від обсягу приписок. Після цього трест «Дніпроспецбуд» припинив «провокувати» банк, і ми стали діловими партнерами. Дніпровська набережна найбільша і найкраща в Україні. Одна із вулиць міста, що прилягає до набережної, названа на честь Бориса Мільмана.

Семирічний період роботи в Дніпропетровській області збагатив мій досвід ведення банківської справи. Відносини з Міністерством чорної металургії України сприяли поглибленню економічного аналізу підприємств металургії, забезпеченню безперебійного фінансування та кредитування новобудов і реконструйованих підприємств: доменної печі № 9 на Криворіжсталі, Нікопольських південно-трубного та феромарганцевого заводів, гірничих підприємств з видобування марганцю, виробництва аміаку в Дніпродзержинську, металургійних заводів у Дніпропетровську, Дніпродзержинську, вугільних шахт у Павлограді, трубного заводу в Дніпропетровську та багато інших. В області працювали могутні будівельні організації: Дніпротяжбуд, Дніпрожитлобуд, великі монтажні трести. Вражав розвиток соціально-культурної сфери. З економікою міста я познайомився глибше, коли був обраний депутатом Дніпропетровської міської ради народних депутатів і очолив планово-бюджетну комісію.

Добрі згадки про Дніпропетровськ пов'язані ще й з тим, що тут народився мій син Павло, а дочка Ірина вчилась у Дніпропетровському державному університеті. У цьому закладі я викладав фінансові дисципліни. Тут мені було присвоєно звання доцента.

У 1979 році я почав працювати у Києві, спочатку заступником керуючого, а з 1982 року — керуючим Українською республіканською конторою Будбанку СРСР. Коли я переїхав до Києва, у мене за плечима вже був значний досвід ведення банківської справи, диплом кандидата економічних наук, звання доцента та 17-річний стаж викладацької роботи в університетах за сумісництвом. Тому відчував себе більш впевнено, проте з великим хвилюванням приживався у Києві з його специфічним столичним характером і високою управлінською сферою, маючи постійні контакти з партійними функціонерами та державними чиновниками.

Цей період у моєму житті був переломним, бо я став людиною, причетною до урядових структур. Досвід роботи на Донбасі, Дніпропетровщині допоміг мені впродовж 3 років реалізувати себе як професіонала, що так цінувалося у ті часи. Набуте почуття високої відповідальності та зростання авторитету в колективі банку стали головними критеріями визнання мене можливою кандидатурою на посаду керуючого Українською республіканською конторою Будбанку СРСР. Ось як пише про це колишній голова Правління Будбанку СРСР Михайло Семенович Зотов у своїй книзі «Я — банкир: От Сталина до Путина» [1]:

«Среди руководителей республиканских контор выделялся Владимир Павлович Матвиенко, управляющий Украинской республиканской конторой Стройбанка, а потом Промстройбанка СССР. Мы выдвинули его на эту самостоятельную, большую должность в 1982 году без особых колебаний. В свои 44 года это был образованный экономист, ученый. Он глубоко разбирался в проблемах финансирова-

[1] *Зотов М.С.* Я — банкир: От Сталина до Путина. — Москва, 2004. — С. 242—244.

ния, денежного обращения, кредитования, расчетов, прекрасно знал состояние экономики Украины, окончил Киевский финансово-экономический институт и аспирантуру при нем, защитил кандидатскую диссертацию. Прошел путь от кредитного инспектора в Ждановском отделении Промбанка СССР до заместителя управляющего Украинской республиканской конторой Стройбанка. В ту пору, пожалуй, никто так глубоко не знал проблем инвестиционного комплекса Украины, как Владимир Павлович.

При необходимости под руководством Владимира Павловича готовились аналитические записки в правительство Украины, в которых очень объективно отражались как положительные явления в экономике республики, так и просчеты, недостатки в ее развитии, отражались проблемы, которые необходимо было решать руководителям Украины в промышленности, здравоохранении, культуре.

К мнению Владимира Павловича прислушивались, на основе записок принимались важные решения. Когда в республиканской конторе подводились итоги работы или обсуждались принципиальные проблемы капитального строительства, то на такие заседания обязательно приходили ответственные работники ЦК Компартии Украины, правительства республики. Часто присутствовали на этих совещаниях и первые лица — председатель Совета Министров Украины, его заместители.

Именно здесь они могли получить исчерпывающую информацию о положении дел в капитальном строительстве, узнать, какие проблемы в нем нужно решать в первую очередь.

Я часто бывал на Украине, в Киеве, обсуждал наболевшие вопросы взаимодействия с руководством республики. Немало поездил по Украине, где строилось много объектов всесоюзного значения.

На месте легче было решать возникающие проблемы финансирования, обеспечения техникой и материалами. В Днепропетровске мы провели совещание банковских работников и строителей, где рассмотрели опыт и вопросы

их взаимодействия. В работе совещания, в его подготовке принял активное участие и Владимир Павлович. Сумел он также укомплектовать контору знающими, высококвалифицированными работниками.

Профессионализм, деловые качества ценятся во все времена. Даже в такие смутно-страшноватые, как наши. Пригодился Владимир Павлович и нынешней, независимой Украине — после распада СССР он в 1991 году возглавил правление Национального банка Украины, а с 1992 года — Проминвестбанк, который сейчас входит в 1000 самых крупных банков мира. Банкир, профессор, академик — он не отрекается от совместного прошлого...»

Відповідно до рішення союзних органів СРСР з 1 січня 1988 року були створені шість спеціалізованих державних банків, у тому числі Український республіканський банк — Промбудбанк СРСР на основі реорганізації Української республіканської контори Будбанку СРСР. У цей період Укрпромбудбанк фінансує до десяти тисяч будов промислового призначення, будівельної індустрії, на транспорті та зв'язку, а також в системі Держпостачу СРСР. Нарощуючи обсяги коротко- та довгострокового кредитування, наш банк здійснював ефективний контроль за станом будівництва, введенням в дію об'єктів як виробничого призначення, так і соціальної сфери, організацією безготівкових розрахунків у народному господарстві України.

Хочу звернути увагу на декілька знаменних для мене років: **1988 рік**, коли вперше вдалося запровадити комп'ютерну технологію в банківській справі; **1990 рік**, коли розпочався процес творення нових банків на основі їх комерційної діяльності; **1991 рік**, коли Україна стала незалежною.

З 1 січня 1988 року розпочали свої операції 6 нових банків: Держбанк СРСР, перетворений на емісійний центр, Промбудбанк СРСР, Агропромбанк СРСР, Житлосоцбанк СРСР, Ощадбанк СРСР та Зовнішекономбанк СРСР. Нерівномірний розподіл клієнтури між банками створив над-

Тов. Матвієнко
Володимир Павлович

За багаторічну сумлінну роботу по фінансуванню і кредитуванню капітального будівництва

ПРЕЗИДІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

Указом від 4 вісня 1988 р. нагороджує Вас

ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ

Голова Президії Верховної Ради Української РСР — В. Щербицький

Секретар Президії Верховної Ради Української РСР — М. Хоменко

4 вісня 1988 р. № 24460

Почесна грамота Президії Верховної Ради УРСР. 1988 рік.

мірне навантаження в одних банках і водночас брак кваліфікованих кадрів та вільготні умови в інших.

Промбудбанк СРСР, якому була передана майже вся клієнтура колишнього Держбанку СРСР, страждав від перевантаження операційного дня через відсутність необхідної кількості працівників. Так, Українська республіканська контора Промбудбанку СРСР отримала додатково лише 300 осіб, що за умов застарілої обчислювальної техніки створювало збої в роботі, величезну завантаженість колективу банку. Єдиним виходом з такої ситуації було впровадження новітньої обчислювальної техніки — комп'ютерів.

Уже в березні 1988 року мені вдалося побувати в Бірмінгемі (Велика Британія) на підприємстві, де виготовляли найпотужніші на той час комп'ютери з процесором 386. За допомогою Промбудбанку СРСР я отримав довгостроковий кредит (понад 1 млн фунтів стерлінгів) у Зовнішекономбанку СРСР. Через кілька місяців комп'ютери були доставлені в Київ. Обчислювальний центр, який працював на машинах «Мінськ-32», швидко переорієнтувався на персональні комп'ютери. Їх апробація в установах банку дала змогу широко впровадити комп'ютерні технології у роботу установ банку. Ми першими в Україні перейшли на комп'ютерну обробку платіжних документів.

Особливим для мене став 1991 рік, коли Верховна Рада обрала мене головою Національного банку України. Проголошення запровадження української національної валюти було сміливим кроком, адже після цього ще понад півроку проіснував Радянський Союз. У серпні того самого року була зроблена спроба придушити прагнення українського народу до незалежності. Приїзд до Києва генерала Варенникова тому свідчення. Колишній голова фракції Верховної Ради Володимир Пилипчук казав мені, що я теж був у списку осіб, які підлягали страті в разі придушення руху за незалежність. Остаточну крапку у цих подіях поставив грудневий референдум 1991 року, коли український народ об'єднався в єдиному прагненні до незалежності.

РОЗБУДОВА НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

На шляху розвитку кожної країни бувають періоди і події, які хронологічно займають невеликий відрізок часу, але залишають глибокий слід в історії. 1991 рік став доленосним для України. Вперше за всю свою історію наша країна змогла реалізувати шанс і своє право на незалежність. Розпочався процес творення української державності.

Однією із складових незалежності України було створення власної банківської та грошової системи. У Декларації про державний суверенітет говорилось: «Українська РСР самостійно створює банківську (включаючи зовнішньоекономічний банк), цінову, фінансову, митну, податкову системи, формує державний бюджет, а при необхідності впроваджує свою грошову одиницю» [1]. Менше ніж через місяць на основі цієї Декларації було прийнято ще один важливий документ, яким передбачалося введення національної валюти, — Закон «Про економічну самостійність Української РСР». В ньому, зокрема, зазначалось: «Українська РСР самостійно здійснює фінансово-бюджетну, грошово-кредитну, цінову, інвестиційну, науково-технічну і зовнішньоекономічну політику» [2], а також:

---

[1] Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990.

[2] Закон УРСР «Про економічну самостійність Української РСР» від 03.08.1990, стаття 1.

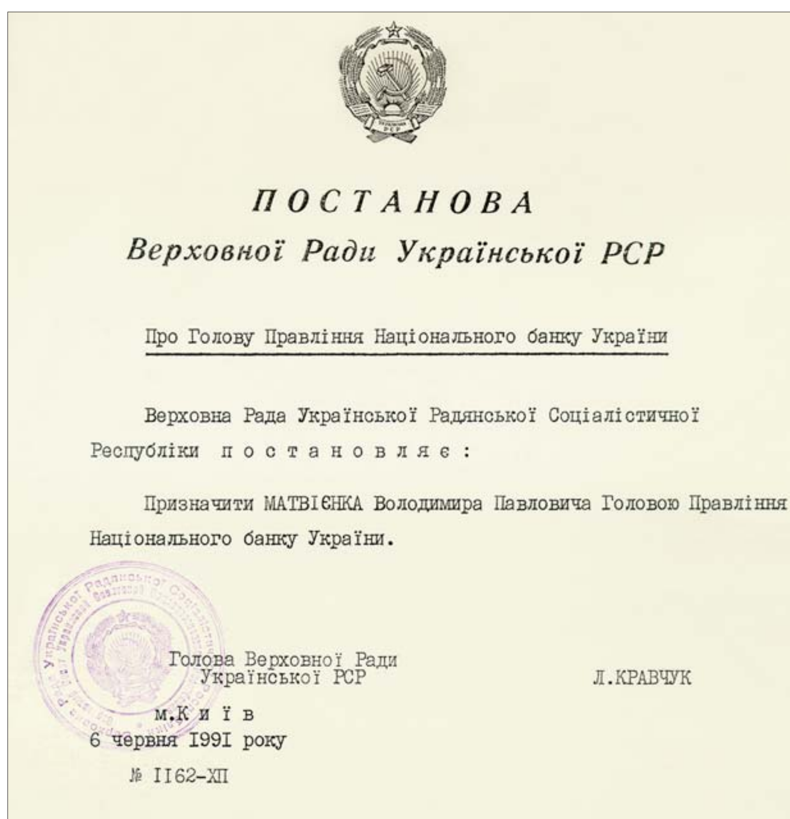
Національний банк України.

«Українська РСР на своїй території самостійно організує банківську справу і грошовий обіг» [1].

Впровадження зазначених положень було покладено на Національний банк України, який мав виконувати функції вищої кредитної та емісійної установи. 6 червня 1991 року Верховна Рада УРСР майже одноголосно обрала мене першим головою Правління Національного банку України. Як такий Національний банк України ще не існував, діяла Українська республіканська контора Держбанку СРСР. Ще існував Радянський Союз, але я погодився працювати над створенням незалежного банку Української держави.

[1] Там само, стаття 6.

Усвідомлюючи відповідальність і важливість створення вітчизняної банківської системи, були визначені першочергові стратегічні напрями діяльності НБУ: термінове відкриття кореспондентських рахунків НБУ в зарубіжних банках з метою спрямування зовнішньоторговельного обороту України через рахунки НБУ і, таким чином, мобілізації валютних коштів для зміцнення незалежності України. Це мені вдалося зробити. За короткий термін валютна виручка пішла не в радянський «Внешэкономбанк», а на рахунки Національного банку України в зарубіжних банках. Хочу відзначити доброзичливість керівництва банків Англії, Франції, Австрії, Німеччини та інших держав Європи,

ПОСТАНОВА
Верховної Ради Української РСР

Про Голову Правління Національного банку України

Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє:

Призначити МАТВІЄНКА Володимира Павловича Головою Правління Національного банку України.

Голова Верховної Ради
Української РСР — Л.КРАВЧУК

м.Київ
6 червня 1991 року
№ 1162-XII

які підтримали перші кроки нашої незалежності. Особливо теплі слова адресую тодішньому канцлеру Австрії пану Враницкому, з яким у мене була майже годинна розмова щодо перспектив економічних відносин, та визначному американському фінансисту Соросу, з яким ми впродовж чотирьох годин у Нью-Йорку обговорювали досвід США щодо створення власної грошової системи. Із проголошенням незалежності американці запровадили як грошові знаки купони багаторазового використання і так працювали майже два роки, а потім ввели в обіг долар США. Цей досвід заслуговував на увагу і з часом був підтриманий Верховною Радою України і Урядом.

Я навів фрагменти з моєї діяльності на посаді голови Правління НБУ, щоб підкреслити — це відбувалося за умов ще діючого СРСР. Відповідальність за свої патріотичні вчинки я відчув пізніше, коли у серпні 1991 року «гекачепістами» була зроблена спроба зламати національний рух до незалежності. Слава Богу, все обійшлося, і вже в грудні того ж року народ України проголосував за незалежність.

Але незважаючи на проголошену політичну незалежність, на кінець 1991 року Україна продовжувала перебувати у глибокій економічній та фінансово-кредитній залежності від центру (який поступово зміщувався від загальносоюзних структур до структур РРФСР). За фінансової політики, яку здійснювала Москва, така залежність спричиняла стрімке погіршення економічної ситуації в Україні. Дефіцит готівки призводив до посиленого вивозу товарів за кордон, спустошення споживчого ринку, подальшого зубожіння населення.

Припинити інфляцію, захистити споживчий ринок було неможливо без створення власної грошової системи, яка б включала в себе національну валюту, механізм емісії і систему організації та регулювання внутрішнього грошового обігу та зовнішніх валютних відносин країни. Проте стабілізувати нові гроші і впорядкувати їх обіг було можли-

Українські купони, підписані до друку В.П. Матвієнком.

во лише за умов бездефіцитності бюджету, наявності золотовалютного запасу, насиченості споживчого ринку товарами.

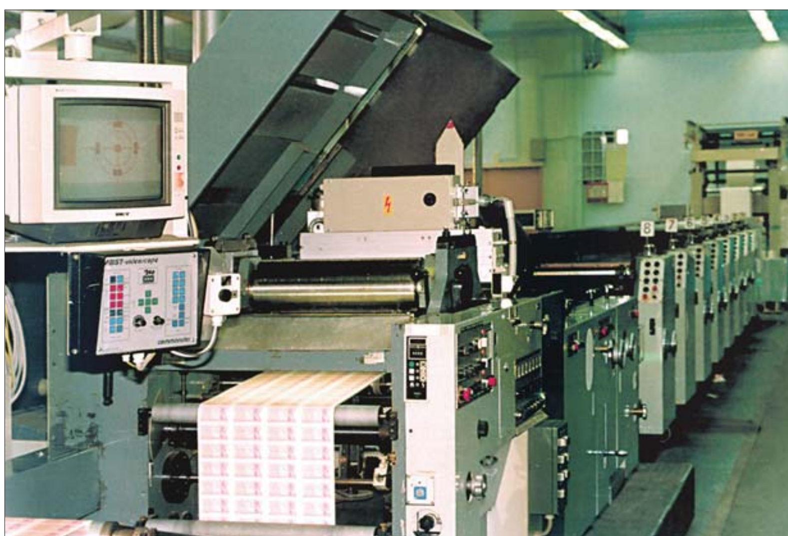
У 1991 році жоден з цих пунктів не виконувався. Цю ситуацію я прокоментував газеті «Урядовий кур'єр» так: «Складність питання про гроші не тільки в їх виготовленні. Якщо ми вводимо власну грошову одиницю (а після проголошення незалежності України це — звичайна необхідність), то потрібно розробити і прийняти певні законодавчі акти. Концепцію грошової реформи, масштаб цін, новий курс грошової одиниці до валют іноземних держав. Інакше нас заблокують... На все це потрібен час, і його нам дадуть купони багаторазового використання» [1].

Згідно з постановою Президії Верховної Ради України від 27.12.1991 р. «Про соціальний захист населення і внутрішнього ринку України» з 10 січня 1992 року для розрахунків населення за продовольчі і промислові товари було запроваджено купони багаторазового використання та встановлено, що вони виконуватимуть функції готівки і будуть еквівалентними відповідним купюрам грошей.

Як голова Правління Національного банку України я неодноразово підкреслював, що випуск в обіг купонів багаторазового використання не був першим етапом або початком грошової реформи. Навіть при повному витісненні рубля купоном із готівкового обігу Україна не змогла би вийти з єдиної рублевої зони, не захистилась би повністю від емісійного податку ззовні, не відірвалась би від цінової, кредитної та процентної політики економічно сильнішого партнера по рублевій зоні — Росії. Тому випуск купонів повинен розглядатися лише як підготовчий до грошової реформи захід.

Купони критикували з усіх боків, їх звинувачували у всіх негараздах молодої Української держави. Проте вже через невеликий проміжок часу можна було відзначити, що зага-

[1] Урядовий кур'єр. — 1991. — № 27 (вересень).

Купони друкуються. Париж, 1991 рік.

лом купонна система себе виправдала. Україна однією з перших серед незалежних республік колишнього Союзу зуміла швидко виготовити добре застраховані від підробки купони і тим самим захистити свій ринок. Саме завдячуючи купонній системі в Україні вдалося уникнути гострої готівкової кризи, яка назрівала на межі 1991—1992 років.

Проте платіжна криза, яка створилася на той час у державі, стала справжньою загрозою стабільності та суверенності України. Повна неплатоспроможність майже всіх учасників виробничого процесу свідчила про невиконання грошима функцій платежу. Єдиним шляхом розв'язання цієї проблеми на даний період була нагальна необхідність проведення в Україні грошової реформи. Стало зрозуміло, що без грошової реформи неможливо стабілізувати економіку, можна лише досягти нетривких і химерних симптомів фінансової стабілізації.

Закладення основ монетарної політики, розроблення концепції запровадження національної валюти — гривні,

створення вітчизняної платіжної системи, входження до системи міжнародних розрахунків були у той час як стратегічними напрямами діяльності Національного банку України, так і практичними його діями.

У 1991 році НБУ, виконуючи покладені на нього законодавством функції центральної кредитної та емісійної установи країни, розпочав переговорний процес з провідними зарубіжними компаніями щодо розміщення замовлення на друк національної валюти, а також створення власної матеріально-технічної бази з її виготовлення у майбутньому. Одночасно велась робота над розробкою гривні. Українські художники Василь Лопата та Борис Максимов розробили дизайн гривневих банкнот, мною були затверджені та підписані зразки перших купюр.

Для виготовлення високоякісних банкнот за узгодженням з Головою Верховної Ради УРСР Леонідом Кравчуком та для забезпечення економічної безпеки гривні за узго-

Українські гривні з підписом першого голови Правління НБУ. 1992 рік.

Виступ на Міжнародній конференції в Гарвардському університеті. США, 1991 рік.

дженням зі Службою безпеки України було визнано доцільним банкноти малих грошових одиниць виготовити в канадській фірмі «Канадіан банкнот». На цьому наполягали деякі народні депутати Верховної Ради, тому що вказана фірма була готова надати Україні кредит на їх виготовлення у сумі 50 млн канадських доларів. Банкноти високої вартості були підписані мною до друкування фірмою Томас де Ла Рю у Лондоні, яка на той час мала 150-річний досвід виготовлення банкнот під контролем Інтерпола. Для забезпечення найвищого рівня надійності НБУ прийняв рішення надрукувати банкноти в Лондоні.

У 1992 році нове керівництво Нацбанку тимчасово зупиняє процес друкування гривні у Лондоні для того, щоб перепідписати банкноти. Таким чином, банкноти виходять за підписом нового голови НБУ Вадима Гетьмана.

На посаді голови Правління НБУ мною була економічно обґрунтована концепція платної приватизації за участю банківських кредитів. Проте державна власність у більшості була роздана за так звані приватизаційні папірці, через що державний бюджет втратив величезні кошти. Паперова приватизація породила тіньову економіку, з якою Україна вже майже 20 років не може впоратись. Я також категорично виступав проти кредитної емісії на покриття бюджетного дефіциту.

З німецькими банкірами. Відень, 1991 рік.

Незважаючи на матеріальні і фінансові труднощі, відсутність в Україні досвіду побудови центрального банку, колектив досвідчених фахівців банківської справи НБУ здійснив масштабну організаційну роботу зі створення центрального банку країни, побудови дворівневої банківської системи, реєстрації перших комерційних банків.

У короткий термін для забезпечення діяльності Центрального банку як грошово-емісійного центру держави була вдосконалена його організаційна структура: створені управління методології кредитування, грошових розрахунків, грошового обігу, власної грошової системи, міжбанківських розрахунків, аналізу діяльності комерційних банків, валютного регулювання, зовнішніх економічних зв'язків та інші. При НБУ були започатковані Науково-дослідний інститут банків, Центр технічного обслуговування обчислювальної техніки і Київський науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут периферійного обладнання, Державна скарбниця, головним завданням якої стало

Ватикан. Папа Римський вручає нагороду. 1991 рік.

формування в Україні запасу дорогоцінних металів і каміння. Нацбанк уклав 5 договорів на купівлю 10 т срібла і кількасот кілограмів золота та платини, виступив замовником з розробки родовищ золота в Закарпатській області. У підпорядкування НБУ перейшли підприємства, що виробляють діаманти, було створено акціонерне підприємство з переробки та вилучення дорогоцінних металів із деталей промислової продукції, особливо військової техніки, розроблено заходи зі створення Центрального сховища НБУ. Розпочалось формування мережі установ НБУ.

З метою вдосконалення системи безготівкового обігу та розрахунків, впровадження нових інформаційних технологій Національним банком було здійснено важливі заходи з комп'ютеризації банківської справи та міжнародних розрахунків: закладено основи міжнародних кореспондентських рахунків, позитивно вирішено питання про вступ до Міжнародної спеціалізованої банківської кліринговоï системи SWIFT на правах повноправного члена, що

означало визнання молодої Української держави світовими фінансовими колами.

Зачаровані романтизмом депутати-рухівці подавали чимало пропозицій щодо виготовлення українських банкнот та негайного їх запровадження в обіг, незважаючи на стан економіки нової держави. Нерідко ініціативи депутатів перевищували реальні можливості щодо їх втілення, і це створювало напружену ситуацію навколо Національного банку. Не останнім було і фінансове питання. Незважаючи на затверджені тираж і терміни виготовлення українських банкнот (гривні), не виділялися відповідні кошти. Щоб не зірвати виконання цих завдань, Національний банк був вимушений тимчасово позичати кошти у промислових структур. Треба віддати належне керівництву Міністерства енергетики та Чорноморського пароплавства, які тимчасово надали НБУ кошти на сплату авансових платежів для виготовлення банкнот.

Гальмував роботу Національного банку й колишній Держбанк СРСР, який понад два місяця не приймав рішення щодо зміни керівництва колишньої української республіканської контори Держбанку СРСР.

Серпневі дії «ГКЧП» показали хитність характеру багатьох відповідальних державних посадовців, які вимагали від НБУ перерахування усіх вільних коштів на рахунки до «радянського бюджету». За підтримки Леоніда Кравчука Національний банк впевнено захищав українські інтереси.

Чіткого виконання потребувала система контролю у сфері взаємних розрахунків між підприємствами та незалежними державами.

Сьогодні Національний банк більш незалежний від уряду, проте подальше його реформування обумовлено необхідністю прискореного розвитку економіки.

УКРАЇНСЬКЕ СЬОГОДЕННЯ

Вікове поневолення українського народу не зламало його волі до незалежності, національної культури, рідної мови. Розпад радянської імперії створив умови для проголошення України незалежною державою. Понад двадцять років тому майже все населення України, незалежно від національності, проголосувало за створення незалежної держави Україна.

Мені пощастило бути у вирії тих подій, що передували загальному державному референдуму про незалежність України. Ще за півроку до незалежності Верховна Рада призначила мене головою Національного банку України. Практично я повинен був створити Національний банк і грошову систему нової Української держави. За умов ще діючої радянської влади це було не так просто. Були всілякі складнощі: від недопущення мене Державним банком СРСР до виконання обов'язків голови Національного банку протягом двох місяців до погроз щодо невиконання вимог Москви про примусове вилучення коштів державних підприємств на користь союзного бюджету. Невідкладним було завдання перекрити зовнішньоекономічні грошові потоки на користь України та введення національних грошей.

Певні складнощі навколо НБУ ініціювали і народні депутати, які втручались у роботу НБУ, чим створювали напружену ситуацію в роботі банку. Проте НБУ був створений. Стала працювати самостійна грошова система, були

налагоджені взаємні розрахунки як у середині країни, так і у відносинах із зарубіжними банками. Була запроваджена власна грошова одиниця гривня.

Створення грошової системи України об'єктивно висвітлено у газетах «Дзеркало тижня» від 8 жовтня 2011 року та «Урядовий кур'єр» від 12 жовтня 2011 року, а також у «Віснику Національного банку України», № 10, жовтень 2011 року.

Однак надії на виключну роль власних грошей в економічному зростанні нової держави були перебільшені. Економічні зв'язки були розірвані, «дика капіталізація» економіки зумовила зубожіння більшості населення. Корумпованість владних структур поділила українське суспільство на дуже багатих і дуже бідних. Матеріальне затьмарило людський розум і в сукупності з диким капіталізмом стало перешкодою розвитку українського суспільства.

Ленінське гасло, що низи не можуть жити по-старому, а верхи — керувати по-новому, в Україні ще не набуло розуміння. Сам В. Ленін не реалізував жоден зі своїх тезисів. Так, у роботі «Развитие капитализма в России» він на великому фактичному матеріалі дослідив розвиток капіталізму в Росії і як послідовник К. Маркса зробив висновок, що Росія визріла до соціальної революції, тобто до зміни соціального «строю». Але коли його більшовицька команда розбійницькою революцією зруйнувала економіку, довела до зубожіння народ, то Ленін заявив, що у всьому винна відсталість Росії. І нині дехто вважає ленінське вчення вірним.

Відірвавши матеріальне від ідеального, К. Маркс наніс шкоду діалектичному розвитку суспільства і природи. У деякій мірі користливість, яка стало нормою в нашому суспільстві, ґрунтується на матеріалістичній діалектиці Маркса.

Світова наука протягом останніх 100 років пояснювала створення Всесвіту на основі еволюційної теорії Чарльза Дарвіна, головною тезою якої було походження людини від мавпи. Водночас у США вчений Генрі Моррі розробив кре-

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ПОЧЕСНА ГРАМОТА

За особливі заслуги перед Українським народом

нагороджується

ГОЛОВА ПРАВЛІННЯ
АКЦІОНЕРНОГО КОМЕРЦІЙНОГО «ПРОМІНВЕСТБАНКУ»

МАТВІЄНКО
Володимир Павлович

Голова Верховної Ради України

В. ЛИТВИН

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

« [illegible] » листопада 2003 року
№ 1176

Почесна грамота та пам’ятний знак Верховної Ради України.
2003 рік.

аційну модель створення Всесвіту, яка представляє світ створеним у вже досконалому вигляді. Це означає, що його створила Вища сила, якою, за нашим уявленням, є Божа сила, тобто Бог.[1]

Згідно з креаційною моделлю основні види рослин і тварин були створені спеціально, а не розвилися з інших видів, як стверджує дарвінізм. Сучасний стан природи погіршується, що суперечить вченню Дарвіна про її якісний еволюційний розвиток.

Теоретичні постулати класиків не могли не вплинути на суспільні інтереси людей. Постійні кровопролитні війни завдали шкоди і людству, і природі. В особливому стані був український народ: татаро-монгольське навалля, польська, російська колонізація, голодомор, гітлерівська окупація, сталінський режим загальмували розвиток нашої країни на понад сотні років. І незважаючи на це, сини українського народу першими освоїли космос, зробили значний внесок у світову культуру, зберегли українську мову. Україна була однією з найбільш розвинених республік у складі колишнього СРСР.

Що ж діється навколо України і в середині країни в теперішній час? Російський газовий пресинг на економіку України, приниження ролі України в сучасному європейському просторі, відсутність національної стратегії розвитку держави, слабкість управління економікою та безмежна корупція.

Богдан Хмельницький, підписавши історичний договір з Росією, був обманутий царизмом. Великий і талановитий народ, творець Київської Русі, перетворився у малоросів, його славне козацтво — у хохлів. Ці дві «лейби» так і залишились приклеєними великоросами до славетного люду, ім'я якому — український народ.

Більшовики, зруйнувавши царизм, обіцяли Україні самостійність. Але Ленін цього допустити не міг. У більшовицькому народовладді ожила імперська хватка царизму.

---

[1] *В. Матвієнко.* Планета життя. — К.: Наук. думка, 2006. — С. 7.

І українці опинилися в союзі, який «сплотила Великая Русь». Цей союз не лише не захистив Україну від сталінізму, голоду, тюрем, жахливої війни, а й випередив царський режим за своєю жорстокістю.

Уряд Росії витратив мільярди доларів на будівництво північного та південного газових потоків. Хоча збільшити поставки газу можна було б шляхом реконструкції української газової труби за десятки разів менших інвестиційних витрат. Україна змушена шукати альтернативні джерела газозабезпечення та ефективного використання газу. Останні кроки, які робить наша держава, це підтверджує. У жодні митні та інші союзи Україна не повинна вступати, необхідна вільна торгівля з Росією на взаємовигідних умовах.

Україна покладає багато надій на вступ до Європейського співтовариства. Але Європа не поспішає! Недооцінка Європою такої великої країни, як Україна, є помилкою. До речі, географічний центр Європи знаходиться на території України. Сама Україна дуже приваблива для інвестиційної діяльності як в промисловості, так і в аграрному секторі. Перспективними для інвестицій є об'єкти соціальної сфери.

Повернувшись обличчям до України, і Росія, і Європа виграють у політичному та економічному зростанні європейського континенту.

Основна причина низької ефективності української економіки — відсутність стратегії національного розвитку. Маючи потужні економічні та ресурсні переваги над іншими пострадянськими державами, Україна «пасе задніх».

Перш за все, слід зрозуміти, що без задоволення внутрішніх потреб економіки і населення ефективна інтеграційна політика із зовнішнім світом неможлива.

Неефективною виявилась ставка на іноземні інвестиції, які так і не дійшли до України у достатніх обсягах. Тому слід розраховувати на національного інвестора і розвивати власну економіку. Для цього треба визначити пріоритети

розвитку: Україна може зробити прорив у літакобудуванні, космічній галузі, аграрному секторі, соціальній сфері. Слід забезпечити потреби населення у товарах, але вітчизняного виробництва, послабити тиск імпорту на вітчизняних товаровиробників.

Енергетичний комплекс варто зорієнтувати на виробництво і споживання електричної енергії як промисловістю, так і населенням, скоротивши таким чином попит на газ. Електрифікація усіх сфер життєдіяльності населення звільнить державу від зарубіжної газової експансії. Для цього слід налагодити переробку вітчизняного урану для атомних електростанцій. Повна електрифікація виробничих процесів і побуту населення — це стратегічна мета розвитку економіки держави. Розробка власних газових родовищ доповнить заходи щодо енергетичної незалежності України.

У фінансовому забезпеченні інвестиційного процесу повинні зіграти велику роль банки. На жаль, вітчизняна банківська система в сучасній її структурі не здатна суттєво вплинути на економіку. Безліч дрібних комерційних банків переслідують власні цілі — заробляння грошей за надмірними процентними ставками для їх виживання та збагачення. Крім того, бідність населення та неефективність виробництва породжують дефіцит вільних фінансових ресурсів, які можна було спрямувати на інвестування. Звідси і високі ставки за кредитами.

На жаль, не відбулося зміцнення вітчизняної банківської системи. Більше половини банків продано іноземцям, для яких головне — це збагачення, а не розвиток чужої держави.

Потрібна корекція структури банків, треба збільшити частку державних банків в інтересах повнішого задоволення інвестиційних потреб економіки країни. НБУ не виконує своєї ролі і в наданні коштів комерційним банкам у порядку рефінансування, вимагаючи надмірно високі процентні ставки. Якщо заглянути у коротку історію НБУ, то

можна констатувати, що необґрунтоване обмеження в обсягу грошової маси спричинило хронічну нестачу оборотних коштів у підприємств, дезорганізувало взаємозв'язки між господарствами, посилило бартерний обмін та створило грошову заборгованість у народному господарстві. Українська економіка тільки на третину була забезпечена грошовою масою порівняно із західними країнами. Натуральний обмін товарів на товар порушив еквівалентність обміну и призвів до фінансових втрат.

Треба змінити бюрократичне ставлення владних структур до інвесторів, встановити чіткі терміни надання відповідних дозволів на будівництво, розширення виробництва, технічне переозброєння, реконструкцію, бізнесову діяльність. Зацікавити інвесторів вкладати кошти як у виробництво, так і в соціальну сферу. Потрібні нові закони щодо термінів надання дозволів та відповідальності за їх виконання.

Корупція серед держслужбовців досягла найвищого рівня. Жодного питання неможливо вирішити без хабаря. Чи можливо викоренити таке явище? Відповіді не можу дати, але знаю, що без жорстких каральних дій ситуація не зміниться. Лідер країни повинен бути вождем нації.

Сподіваюсь лише, що коли-небудь до влади прийдуть українські патріоти. Бо саме патріотизму і бракує в нашій державі в усіх сферах людської діяльності.

СТВОРЕННЯ АКЦІОНЕРНОГО КОМЕРЦІЙНОГО ПРОМИСЛОВО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

Процес формування банківської системи незалежної України на початку 90-х років XX ст. можна охарактеризувати як революційно-еволюційний з певними специфічними особливостями. Він складався з двох частин — до проголошення Незалежності України (1987—1990 рр.) та етапу формування безпосередньо національної банківської системи України (1991—1992 рр.).

Україна має багаторічний досвід ведення банківської справи, накопичений як в дореволюційний, так і у радянський період. Установи банків, розташованих в Україні (Держбанку, Промбудбанку, Ощадного банку та інших), досить широко проводили активно-пасивні операції, спеціалізуючись на обслуговуванні відповідних сфер народного господарства. Заборгованість за кредитами банків впродовж останніх 10 років до здобуття Україною незалежності щорічно дорівнювала близько 50 млрд крб.

Майже 40 відсотків заборгованості за кредитами банків в Україні у 1990 р. припадало на установи Укрпромбудбанку, який я очолював. У 80-ті роки банк щорічно фінансував 11—14 тис. будов. Серед них нові енергоблоки на Південноукраїнській і Запорізькій АЕС, виробничі потужності на Миколаївському глиноземному комбінаті, Центральному і Марганецькому ГЗК, Запорізькому коксохімічному та Нікопольському заводі феросплавів, Харківському тракторному заводі та багатьох інших.

У 1987—1988 рр. відбулась перша значна реорганізація мережі банківських установ, що функціонували в Україні. На базі установ Держбанку СРСР і Будбанку СРСР були створені Промбудбанк, Агропромбанк і Житлосоцбанк. Основна мета цієї реорганізації полягала в переорієнтації банківської системи СРСР на потреби економіки, що переходила на принципи госпрозрахунку. Для цього було започатковано розвиток Держбанку СРСР як виключно центрального банку, і його установам заборонялось обслуговувати господарську клієнтуру. Решта банків повинні були розвиватися як банки другого рівня і спеціалізуватися на фінансовому обслуговуванні відповідних галузей економіки: промисловості, агропромислового комплексу і соціальної сфери. Розпочалась лібералізація банківської діяльності в країні.

У процесі банківської реформи 1987 р. ставилось завдання перевести на принципи господарського розрахунку республіканські контори і відділення державних банків, зберігши при цьому централізовану систему управління їхньою діяльністю.

Кредитування залишалось майже єдиним джерелом доходів банків. Незначні доходи одержували від розрахунково-касового обслуговування. Валютні операції проводились виключно через філії Зовнішекономбанку СРСР, яких у 1990 р. в Україні налічувалось 10 одиниць. Клієнтська база банків була стабільною: державні підприємства, колгоспи, кооперативи, перші акціонерні товариства. Їм дозволялось мати один розрахунковий рахунок, відкритий у будь-якому банку.

На повний госпрозрахунок та самофінансування було переведено 12 управлінь Укрпромбудбанку. Витрати фондів розвитку банку здійснювалися за кошторисами, затвердженими зборами представників його колективів. Значно розширилася мережа установ банку. У 1989 р. було відкрито 32 нових відділення. Новим напрямом діяльності стало відкриття ощадних кас на правах філій, що розширило клієнтуру банку.

Серед основних нововведень банківської реформи 1987 р. — переведення системних банків на повний госпрозрахунок, надання республіканським банкам прав міністерств, запровадження кредитного планування, посилення ролі банків у кредитуванні економіки. Банки отримали право визнавати неплатоспроможними підприємства, що не виконують своїх господарських зобов'язань. Основою діяльності банків став прибуток. По суті, банківська реформа 1987 р. дала поштовх комерціалізації банків і заклала основи формування банківської системи України.

У квітні 1989 р. на території СРСР був впроваджений порядок організації нових банків, відповідно до якого дозволялось створення комерційних, акціонерних, кооперативних, пайових банків. Реакцією на дану ситуацію стала поява нових банків. У 1989 р. було зареєстровано 17 нових банків, у 1990 р. їх кількість збільшилась до 52. Вони створювалися як акціонерні чи кооперативні банки, як правило, підприємствами та іншими структурами одного відомства чи галузі народного господарства. Трохи згодом почали організовуватися регіональні комерційні банки різноманітного призначення — від одногалузевих та вузькофункціональних до міжгалузевих та універсальних.

Держпостач УРСР заснував Укрпостачбанк, аналогічно були пов'язані Мінмонтаж УРСР і Мінмонтажспецбанк, Мінбудматеріали і Будбанк, Мінбуд і Укрбудбанк, Мінлегпром і Легбанк, Мінлісгосп і Лісбанк, Міндорбуд і Дорбанк. Деякі з них не витримали умов ринкового середовища і збанкрутували в 90-х рр., хоч їх українські засоби масової інформації дуже розхвалювали і ставили навіть у приклад іншим банкам. Іноді відбувалося відверте шельмування таких провідних банків, як Промбудбанк України, який мав незаплямовану довгу історію і був найбільшим банком країни.

Працювали й філії московських банків: Інкомбанк, Востокінвестбанк. Усі новоутворені банки були побудовані за галузевою або регіональною ознакою, реєструвалися в союзній книзі реєстрації у Держбанку СРСР.

Особливістю банківської сфери України кінця 80-х років було те, що її установи не становили завершеної самостійної банківської системи. Переважна їх більшість входила до складу союзних банків. Новостворені банки були малими і вузьковідомчими. Вони почали розпорошувати банківський капітал, що згодом ускладнило концентрацію ресурсів на пріоритетних напрямах розвитку молодої Української держави. Завдання створення самостійної банківської системи в Україні наприкінці 80-х років не розглядалося взагалі. Проте вже в 1990 р. розпочалася розробка проекту Закону України «Про банки і банківську діяльність». Йшлося про реорганізацію Держбанку СРСР на зразок Федеральної резервної системи США.

У тому ж році були прийняті Закони СРСР «Про банки і банківську діяльність» і «Про Держбанк СРСР». Вони закріпили дворівневу систему організації банків, визначили механізми реорганізації державних комерційних банків в акціонерні, зобов'язали банки дотримуватися економічних нормативів, створювати страхові та резервні фонди, гарантувати клієнтам банківську таємницю щодо їх операцій. Був визначений перелік з 13 операцій, які можуть проводити банки, встановлений порядок використання застави у разі проведення кредитних операцій.

Безпосередньо вплинуло на процес формування банківської системи України прийняття в липні 1990 р. Верховною Радою Декларації про незалежність. Саме з цього часу розпочався процес розбудови цілісної банківської системи України як самостійної держави.

Стратегічна програма створення національної банківської системи була окреслена мною в інтерв'ю газеті «Демократична Україна» за 14 грудня 1991 р.: «Слід швидше створити розгалужену банківську систему, організувати структури, які виконували б не тільки взаєморозрахунки між республіками, а й обслуговували зовнішньоекономічні зв'язки. Необхідний і кліринговий банк. Слід прискорити процес акціонування і створення експортно-

1991 рік.

імпортного банку України. Треба подбати про підготовку банківських спеціалістів, у тому числі організувавши їх навчання за рубежем. Цілий комплекс заходів передбачено щодо комп'ютеризації, управління, створення космічного зв'язку, запровадження електронних грошей, організації фондової біржі. Причому практично все це здійснюватиметься паралельно, щоб за лічені роки зробити те, що ми не змогли зробити за минулі сімдесят років. Справжній суверенітет можливий тільки за наявності суверенної валюти, міцної банківської і фінансової системи» [1].

А вже менше, ніж через два місяці, можна було констатувати факт створення національної банківської системи: «По суті, в Україні створено нову власну банківську систему. Президія Верховної Ради України затвердила Статут НБУ, а наш банк провів реєстрацію комерційних банків республіки, а також філіалів банківських установ, розташованих за її межами. Про масштаби цієї роботи свідчить хоча б те, що свідоцтва про реєстрацію одержали 78 банків та 11 філіалів» [2].

До суто ринкових перетворень у банківській діяльності додалися завдання з формування інституційних основ банківської системи: створення власного емісійного центру, нових механізмів державного регулювання грошового обігу, кредитування, переорієнтації всієї маси кредитних ре-

[1] *Матвієнко В.П.* Держава і банки. — К.: Дем. Україна, 1996. — С. 7.
[2] Там само. — С. 13.

Міжнародна відзнака діяльності Промінвестбанку. 2001 рік.

сурсів, що формувалися в Україні, на потреби розвитку української економіки. Відповідно розпочалася розробка законодавства з питання формування власної банківської системи, яка закінчилася прийняттям 20 березня 1991 р. Верховною Радою УРСР Закону «Про банки і банківську діяльність». У ньому було проголошено, що Україна самостійно організовує банківську систему.

Найістотнішими новаціями, що запроваджувалися Законом «Про банки і банківську діяльність», стали:

• проголошення дворівневої організації основним принципом розбудови банківської системи України;

• проголошення незалежного статусу Національного банку України з підзвітністю його безпосередньо Верховній Раді України;

• надання права створювати комерційні банки на акціонерних засадах та права на роздержавлення і комерціалізацію діючих державних банків (крім Ощадного);

• надання комерційним банкам широких прав з обслуговування юридичних і фізичних осіб на засадах конкуренції, рівного доступу до кредитних ресурсів, партнерських взаємовідносин з клієнтами;

• надання Національному банку права здійснювати контроль і нагляд від імені держави за діяльністю комерційних банків;

• звільнення держави від відповідальності за зобов'язаннями банків, а банків — від відповідальності за зобов'язаннями держави.

Прийняття Закону «Про банки і банківську діяльність» відіграло надзвичайно важливу роль у формуванні в Україні власної банківської системи нового, ринкового типу.

У жовтні 1991 р. Національний банк України почав перереєстрацію банків, що працювали на території України і були зареєстровані Державним банком СРСР. На декілька місяців раніше, в серпні 1991 р., НБУ встановив вимоги до статутного фонду комерційних банків. Він не повинен був бути нижчим за 5 млн крб., а для кооперативних банків —

500 тис. крб. Уже в кінці 1991 р. статутний капітал комерційних банків досяг 4,8 млрд крб., що в доларовому еквіваленті більше, ніж сучасний статутний капітал українських банків.

Процес формування банківської системи України (1991—1992 рр.) характеризувався надзвичайно швидким зростанням мережі банків та зменшенням їх активів і капіталу в доларовому еквіваленті в результаті знецінення грошей.

Протягом 1991 р. кількість банків зросла у 2 рази, а у 1991—1992 рр. — у 4 рази. Швидко збільшувалась кількість працюючих в банках. У 1992 р. вона зросла на 17 тис. і досягла 113 тис. осіб.

Поряд з кількісними змінами в динаміці банківської системи відбувалися помітні якісні зміни, що позитивно характеризують її розвиток. Серед таких змін насамперед слід виділити формування дворівневої структури банківської системи. Національний банк України отримав функції й повноваження центрального банку країни, а решта банків остаточно визначилася як банки, що обслуговують господарську клієнтуру на комерційних засадах. Тим самим Україна безповоротно визнала ключовий принцип побудови банківської системи ринкового типу, що відкрило шлях до прискореного реформування механізмів управління монетарною сферою та формування ринкової системи економіки в цілому.

Досягнення в становленні першого рівня банківської системи — Національного банку України — очевидні. Національний банк накопичив значний досвід з розробки та реалізації дієвої грошово-кредитної політики, взаємодії з урядом, Верховною Радою під час вирішення найгостріших економічних і соціальних проблем. Він отримав належне центральному банку місце в державних владних структурах в умовах ринкової економіки.

Якісні зрушення відбулися й у формуванні другого рівня банківської системи. Одна з гострих організаційних

проблем, що постала перед українською банківською системою, — приватизація і реорганізація великих банків. Досвід сусідньої Росії, яка розділила свої банки, в тому числі й Промбудбанк РФ, на сотні дрібних банків, продемонстрував всю необґрунтованість даної стратегії. Малі банки не могли ні забезпечити надійність збереження коштів їх клієнтів, ні організувати кредитну діяльність і побудувати ефективну систему розрахунків. Дехто і в Україні намагався роздрібнити великі банки, хоча у банківській системі й так уже була безліч малих банків. Лише завдяки твердій, послідовній позиції провідних банкірів вдалося зберегти потужні банки, які стали фундаментом банківської системи України. Завдяки ним Україні вдалося уникнути в 1998 р. системної банківської кризи, яка буквально змела з фінансового поля значну кількість російських банків.

З впровадженням в обіг з січня 1992 р. українських карбованців почалась нова сторінка розвитку українських банків. Вони могли незалежно від грошової системи Росії здійснювати розрахункові, валютообмінні, торгові операції.

Три з чотирьох успадкованих Україною великих банків — Промбудбанк, Агропромбанк, Житлосоцбанк — досить швидко змінили свій статус з державних на акціонерні. Вони перейшли на комерційні засади обслуговування своєї клієнтури, у тому числі державних підприємств, що сприяло розширенню приватизаційного процесу за межі банківської системи, розвитку ринкових відносин у сфері суспільного виробництва.

Ще у вересні 1991 р. відповідно до постанови Верховної Ради УРСР «Про порядок введення в дію закону УРСР «Про банки і банківську діяльність»» Український республіканський банк Промбудбанку СРСР, як й інші державні банки, що знаходились на території України, був визнаний власністю України і зареєстрований як Український державний комерційний промислово-будівельний банк — Промбудбанк України. У зв'язку з прийняттям політичного, так

званого нульового, варіанту з Росією при розподілі власності статутний фонд Промбудбанку України в розмірі близько 800 млн руб., або 1 млрд дол. США, залишився в Москві. Банк був позбавлений статутного фонду і необхідно було шукати джерела його формування.

У серпні 1992 р. під час перереєстрації банку було проведено його акціонування. В результаті був заснований по суті новий банк — Український акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк (Промінвестбанк України). Тільки шляхом акціонування і розповсюдження акцій серед підприємств і населення було створено новий статутний фонд банку в обсязі 1,7 млрд руб. Акціонерами банку стали сотні тисяч громадян України. Банк отримав новий імпульс для свого розвитку.

Акціонування Промінвестбанку проводилось у повній відповідності до вимог законів «Про банки і банківську діяльність», «Про господарські товариства» зі сплатою до бюджету близько 1 млрд дол. США напрацьованого за 70 років капіталу банку. За нинішніми мірками, які визначає Фонд державного майна, Промінвестбанк міг би скупити всю електроенергетику. Як показав час, це дало поштовх не тільки розвитку банку, а й усій економіці держави, оскільки клієнти банку виробляли третину ВВП України. В ринкових умовах комерційні підприємства можуть ефективно обслуговуватись тільки в комерційному банку. За 10 років кількість клієнтів Промінвестбанку збільшилась з 46 до 130 тис. Кількість вкладників зросла практично з нуля до 2 млн осіб.

На початку 90-х років комерційні банки України почали запроваджувати новітні банківські технології, розширювати спектр послуг клієнтам, поліпшувати їх якість. Ряд банків, серед яких провідну роль відігравав Промінвестбанк, стали членами міжнародної системи розрахунків SWIFT. Разом з НБУ банки створили систему міжбанківських розрахунків, яка, за оцінками фахівців, є однією з кращих в Європі.

З нагородою
“Фінансист року”.
1999 рік.

Поряд із досягненнями в розбудові банківської системи мали місце й об’єктивні труднощі. Насамперед слід відзначити відсутність єдиної державної політики щодо розвитку банківської системи ринкового типу, через що ці процеси відбувалися здебільшого стихійно, без належного контролю і допомоги з боку держави. Наслідком стало створення значної кількості дрібних, «кишенькових», погано забезпечених кадрами, капіталами і сучасною технікою банків, які були не здатні концентрувати кредитні ресурси і спрямовувати їх на розвиток української економіки. В той час, коли в світі йшли процеси концентрації капіталу, в Україні він розпорошувався.

Досвід наступних років підтвердив, що на етапі становлення банківської системи України до кінця 1992 р. була сформована оптимальна кількість банків — 133, вони мали 1751 установу на території України. При цьому 1618 з них припадало на 6 найбільших банків, у тому числі Промінвестбанк мав 241 балансове відділення. Подальше збільшення кількості банків, особливо дрібних, розмір капіталів яких інколи не перевищував вартості трикімнатної квартири, був економічно не доцільним.

На етапі формування банківська система України набула загальновизнаної оптимальної пірамідальної форми:

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ

НАГОРОДЖУЄ

ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ

Трудовий колектив акціонерного комерційного промислово-інвестиційного банку "Промінвестбанк"

За вагомий внесок у розбудову банківської системи, високий професіоналізм та з нагоди 10-ї річниці заснування

Прем'єр - міністр України *Анатолій Кінах*

м. Київ
№ *4240*
29 серпня 2002 року

Почесна грамота та пам'ятний знак Кабінету Міністрів України
з нагоди 10-річчя Промінвестбанку. 2002 рік.

п'ять найбільших (за розміром капіталу) банків; група середніх банків; група невеликих банків. Така форма мінімізувала ризик системної кризи в банківській системі, збільшувала прозорість банківських операцій, ставила заслін відтоку коштів «у тінь». Аналогічною є структура банківських систем США, Англії, Японії, інших розвинених країн.

Згодом, на фоні деконцентрації банківського капіталу українських банків, зменшення його розміру у валютному еквіваленті та збільшення кількості банків, структура української банківської системи змінила свою форму на зворотну до пірамідальної. У її верхній частині з'явились банки з відносно невеликими капіталами, які почали відігравати помітну роль у платіжній системі України і перерозподілі клієнтської бази. Це підвищило ризик системної кризи сучасної банківської системи. Найпоширенішою організаційно-правовою формою українських банків стали акціонерні товариства.

Становлення української банківської системи відбувалося за складних економічних і політичних умов. Формувалася українська державність, не була визначена її зовнішньоекономічна політика, розривалися напрацьовані роками господарські зв'язки. Національний дохід у 1992 р. становив 74,4 відсотка рівня 1990 р., продукція промисловості — 89,1 відсотка рівня 1990 р. Продуктивність суспільної праці знизилась на 23 відсотки. Різко зменшились грошові доходи і заощадження населення. Поява безлічі трастів відволікала кошти населення, які потенційно становили ресурс банків. Крах цих трастів у подальшому обумовив недовіру населення до банків на багато років.

Молодій економіці України, а разом з нею і банкам, довелось витримувати розвал внутрішнього ринку, кримінальні оборудки перших ділків тіньового бізнесу. Великі фінансові афери того часу були пов'язані з фальшивими чеченськими авізо, намаганням заробити капітали на «ножицях» валютних курсів — між стабільним офіційним і галопуючим ринковим курсами.

ЗАГАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ РЕЙТИНГ
„Споживчі переваги 2003"

ПОЧЕСНИЙ ДИПЛОМ

нагороджується

«ПРОМІНВЕСТБАНК»

Переможець у номінації
„БАНК УКРАЇНИ"

Цей диплом засвідчує перемогу номінанта у рейтингу виробників товарів та послуг за результатами опитування щодо споживчих переваг населення України у 2003 році, проведеного недержавним аналітичним центром "Інститут Реформ" (www.ir.org.ua)

Директор
Олександр Олійник

27 квітня 2004 р.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

НАГОРОДЖУЄ

ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ

Матвієнка
Володимира Павловича

За багаторічну сумлінну працю, особистий внесок у забезпечення становлення банківської сфери, реалізації стратегії інвестиційно-інноваційного розвитку національної економіки і фінансової підтримки вітчизняних підприємств

Прем'єр-міністр України — Віктор Янукович

м. Київ
№ 8324
26 липня 2004 року

Почесна грамота та пам'ятний знак Кабінету Міністрів України.
2004 рік.

Проте банківська діяльність в Україні на всіх рівнях вдосконалювалася, посилювалася роль банків на окремих напрямах трансформування економіки. Зокрема, нарощувалися обсяги кредитування банками народного господарства та населення.

Завдяки зростанню позик, насамперед у промисловість, левову частку яких надавав Промінвестбанк України, цій провідній галузі економіки країни вдалося пережити негаразди перехідного періоду, засилля імпорту і бартеру з мінімальними втратами свого потенціалу.

За підсумками 1992 р. Промінвестбанк розвивався значними темпами. Порівняно з 1991 р. майже в 25 разів зросли банківські активи. Питома вага кредитів Промінвестбанку в кредитному портфелі комерційних банків становила 25 відсотків. Банк стає членом Торгово-промислової палати України, налагоджує кореспондентські відносини з 33 країнами світу, збільшує кількість обмінних пунктів удвічі. Кількість валютних рахунків, які відкрили клієнти в банку, зросла у 6,5 раза. Банк почав створювати власну матеріально-технічну базу і швидкими темпами впроваджувати передові технології.

Зі створенням Промінвестбанку України 26 серпня 1992 р. завершився перший етап розвитку фінансово-банківської системи України — етап її формування. Загальний баланс комерційних банків України станом на кінець 1992 року досяг 8 млрд дол. США. Банківська система мала високу ліквідність, 33 відсотки активів були високоліквідними. Банки трансформувались з вузькоспеціалізованих в універсальні комерційні фінансові установи, радикально розширили спектр своїх послуг, поліпшили якість обслуговування клієнтів, вдосконалили банківські технології.

Впродовж наступних років Промінвестбанк продовжував розвиватися та надавати десяткам тисяч національних товаровиробників усіх галузей економіки вагому фінансову підтримку, яка допомагала їм динамічно розвиватися, відновлювати та нарощувати виробництво, модернізовува-

Нагороди міжнародного фінансового видання "The Banker"

ти технічну базу. За роки незалежності Промінвестбанком було спрямовано на розвиток економіки України понад 60 млрд дол. США кредитних вкладень, що у 5 разів перевищує суму загальної фінансової допомоги Україні від усіх зарубіжних фінансових інститутів. За участю коштів банку були введені в дію енергоблоки на Хмельницькій та Рівненській АЕС, відновлено танкове виробництво, створені сучасні літаки Ан-140, Ан-74ТК-300, Ан-74ТК-300УТ, збудовано автобан Київ—Одеса, реконструйовано аеропорти в Борисполі та Дніпропетровську, оновлено рухомий склад Укрзалізниці, профінансовано виробництво вітчизняного інсуліну на київському ВАТ «Фармак», збудовано сучасну трускавецьку клініку відновного лікування та багато інших об'єктів.

На мою думку, подальший розвиток української економіки неможливий без активізації інвестиційного банківського кредитування. Головною складовою економічної стратегії всіх розвинених країн є інвестиційно-інноваційна політика, результатом проведення якої є створення нових технологічних процесів, ухвалення оптимальних організаційних рішень. Захист інтересів вітчизняного інвестора, вітчизняного кредитора є ключовим питанням інвестиційної політики в Україні.

Правильно обрана стратегія забезпечила Промінвестбанку успішний довгостроковий розвиток, формування солідної клієнтської бази. Завдяки якісній діяльності банку, його надійності, впровадженню новітніх банківських технологій відомий англійський журнал «The Banker» тричі, в 2003, 2004 та 2006 роках, визнавав Промінвестбанк «Банком року в Україні».

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Мої перші наукові розробки у галузі економіки побачили світ у 1965 році. Навчаючись в аспірантурі при Київському інституті народного господарства, я опублікував у всесоюзному журналі «Финансы СССР» статті: «Главное — ввод в действие производственных мощностей» та «Шире внедрять расчеты за готовый объект», в яких намагався всебічно розкрити механізм цільової орієнтації господарської та фінансово-банківської діяльності на кінцевий результат.

У 1973 році відбувся успішний захист моєї кандидатської дисертації на тему: «Усиление роли Стройбанка в повышении эффективности капитальных вложений (на материалах Донецкой области)». У дисертації розкрито роль банківської системи, зокрема Будбанку, в інвестиційних процесах, розроблено теоретичні та практичні аспекти фінансування технічного переозброєння виробництва, підвищення ефективності капіталовкладень, науково обґрунтовано стимулюючу роль банківського кредиту в інвестиційних процесах.

Нові погляди на роль банків і банківського кредиту в процесі розширеного відтворення економіки були викладені у багатьох наукових статтях, зокрема: «Об усилении кредитных стимулов в строительстве» (Финансы СССР, 1972, № 1), «Усиление роли финансово-кредитных рычагов в повышении эффективности строительного произ-

водства» (Экономика строительства, 1979, № 4), «Совершенствование контрольно-экономической работы Стройбанка» (Финансы СССР, 1971, № 1), «Повышать результативность контроля» (Финансы СССР, 1976, № 7). Побачила світ монографія «Совершенствование финансово-кредитных отношений в строительстве» (Київ, Будівельник, 1981), в якій науково обґрунтовувалась більша ефективність банківського кредиту порівняно з безповоротним державним фінансуванням.

У 80-ті роки, з початком впровадження нових елементів господарського рахунку та посиленням ролі грошей і кредиту в економічних процесах, у моїх наукових статтях «Финансовый рычаг» (Правда Украины, 1984, 7 апреля), «Строительный рубль» (Рабочая газета, 1988, 1 марта), «Как укрепить рубль» (Рабочая газета, 1989, 26 ноября), «Вопросы ответственности в инвестиционном процессе» (Экономика строительства, 1988, № 8), «Реконструкция: опыт и проблемы» (Правда, 1986, 30 июля), «Повышать отдачу капитальных вложений» (Деньги и кредит, 1985, № 11) розглядається питання про роль банків в удосконаленні господарського механізму, забезпеченні ефективності капітальних вкладень, про посилення контролюючих функцій банківських установ.

Одним із перших мені вдалося обґрунтувати необхідність і важливість комп'ютеризації основних банківських операцій. У 80-ті роки публікуються статті «Проблемы развития АСУ-Стройбанк» (Финансы СССР, 1982, № 3), «Экономический анализ капитального строительства с использованием ЭВМ» (Деньги и кредит, 1987, № 4), в яких визначено принципи та напрями використання комп'ютерної техніки в аналітичній та обліковій роботі банку. Ці праці заклали наукову основу для всебічної комп'ютеризації економічних процесів і були втілені в життя в Національному банку України, Промінвестбанку та інших українських банківських установах.

На посаді голови Правління Національного банку України мені доводилося займатись одночасно і теорією, і практикою будівництва грошово-кредитної сфери незалежної України, відстоювати власне бачення банківської системи України. Брав безпосередню участь в роботі над Законом Української РСР «Про банки і банківську діяльність» (1991), методологічно обґрунтував повноваження Національного банку України, працював над формуванням його організаційної структури та функцій, обґрунтував оптимальну кількість комерційних банків відповідно до обсягів грошової маси та валового внутрішнього продукту України. Роздуми щодо цих питань викладено у статтях: «Не заважайте створювати Національний банк» (Урядовий кур'єр, 1991, № 27), «Національний банк: час становлення» (Демократична Україна, 1992, 13 лютого) та ін. Принцип дворівневості банківської системи був закріплений реєстрацією НБУ перших 73 банків та 11 філіалів у 1991 році.

Як голова Правління НБУ, теоретично обґрунтував стратегію грошової реформи в Україні. Зокрема у статтях «Багаторазові купони — другі гроші?» (Сільські вісті, 1991, 12 грудня), «Як захистити гривню» (Демократична Україна, 1991, 27 грудня), «Від карбованця до гривні через купони» (Демократична Україна, 1992, 3 січня), «Концепція грошової реформи в Україні» (Демократична Україна, 1992, 25 лютого) викладені необхідні передумови проведення реформи, шляхи запровадження перехідних грошей — купоно-карбованців, а згодом і повноцінної валюти — гривні. Успішна реалізація концепції перехідних грошей дала змогу захистити споживчий ринок України від інфляційного удару, вийти з кризи неплатежів.

До теоретичних доробок періоду розбудови Національного банку України належать також наукове обґрунтування необхідності та механізмів впровадження в Україні електронних грошей, введення кореспондентських ра-

хунків у систему міжнародних розрахунків, визначення офіційного курсу перших українських грошей, шляхів формування дворівневої платіжної системи, механізмів участі банків у процесі приватизації та багато інших плідних ідей, втілення яких у життя забезпечило подальший поступальний розвиток грошово-кредитної сфери незалежної України.

Вважаю, що необхідно зберігати та зміцнювати великі банки; деконцентрація банківського капіталу, створення в Україні малопотужних банків шкідливі для фінансово-банківської системи України.

Узагальненням моїх праць щодо становлення української держави і національної банківської системи стала книга «Держава і банки» (Київ: Демократична Україна, 1996), яка побачила світ напередодні 5-ї річниці незалежності України. В ній висвітлено питання, пов'язані з утвердженням національної ідеї через стабілізацію вітчизняної економіки, обґрунтовуються основні напрями розвитку грошово-кредитної сфери у період перехідної економіки. Переконливо доводиться, що суверенітет країни можливий тільки за наявності суверенної валюти, міцної банківської й фінансової систем.

Цю думку я обґрунтував у статтях «Великі банки — фундамент економіки» (Демократична Україна, 1993, 20 лютого), «До ринку через міцні банки» (Демократична Україна, 1994, 24 лютого), «Зміцнення банків — пріоритетний напрямок державної політики» (Демократична Україна, 1995,

8 липня), «Суверенність і банки України» (Демократична Україна, 1995, 29 серпня) та ін.

Мені приємно, що мої економічні дослідження та багаторічна викладацька праця були гідно оцінені у наукових колах. 28 січня 1993 року атестаційною колегією Міністерства освіти України було затверджене рішення вченої ради Київського інституту народного господарства від 25 червня 1992 року про присвоєння мені вченого звання професора кафедри банківської справи цього інституту. Крім того, мене обрано дійсним членом Академії технологічних наук України, Академії інженерних наук України, Української академії економічної кібернетики, Української екологічної академії наук, почесним членом Української академії архітектури, академіком Академії економічних наук. Маю відзнаку Міністерства України у справах науки і технологій «За досягнення» (1999).

Окремою сторінкою своєї викладацької роботи вважаю викладання у створеному з моєї ініціативи у 1997 році Київському інституті банківської справи, який готує для Промінвестбанку майбутнє покоління банкірів. Як ректор інституту та його професор прочитав студентам цього навчального закладу сотні годин лекцій, прийняв сотні іспитів, дав їм величезний обсяг науково-практичної інформації, підготував до самостійної професійної діяльності багатьох талановитих працівників. Досягнення інституту в 2003 році дістали достойне суспільне визнання. За розбудову і становлення освіти в Україні я був нагороджений знаком пошани «За сумлінну службу» ІІ ступеня Українського фонду науково-економічного та юридичного співробітництва та відзнакою Міністерства освіти України «Відмінник освіти України».

Раджу студентам не обмежуватися дисциплінами, які читають в інституті, займатися самоосвітою, постійно розширювати світогляд, опановувати знання за принципом

УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ АРХІТЕКТУРИ

UKRAINIAN ACADEMY OF ARCHITECTURE
UKRAINISHE AKADEMIE ARCHITECTUR

УКРАИНСКАЯ АКАДЕМИЯ АРХИТЕКТУРЫ
AKADEMIE D'ARCHITECTURE I'UKRAINA

ДИПЛОМ

Почесного члена

УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ АРХІТЕКТУРИ

головного, науково-творчого,
методичного і координаційного центру
архітектурно-містобудівної галузі України

Матвієнку Володимиру Павловичу

обраному (ій)

Загальними зборами Академії

Президент В. Г. Штолько

№ 98 «10 квітня» 2003р.

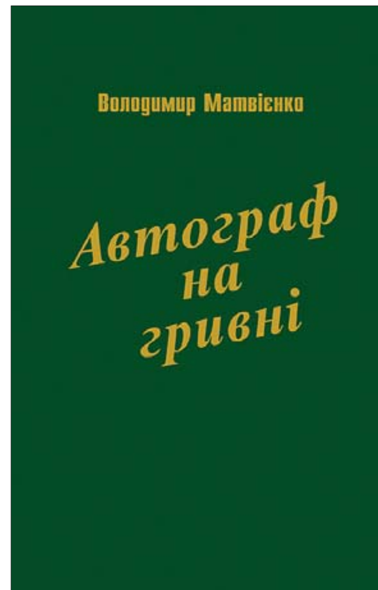

Зі студентами Київського інституту банківської справи.

«від загального до часткового». У 2005 році за моєю редакцією вийшов у світ науково-методичний посібник курсів «Банківська справа», в якому містяться програми за 21 напрямом банківської справи. Вони розроблені на основі теоретико-методологічних досліджень і значного практичного досвіду Промінвестбанку на фінансово-кредитному ринку України. Посібник дає можливість усім, хто опановує секрети незалежної банківської справи, якісніше здійснювати самостійне навчання, користуватися викладеними у збірнику матеріалами під час написання курсових і дипломних робіт, підготовки до іспитів та заліків. Матеріали з курсу «Стратегія розвитку Промінвестбанку» знайомлять слухачів з основними напрямами роботи Промінвестбанку.

За роки життя, роботи в НБУ, Промінвестбанку накопичився великий досвід з багатьох питань стосовно фінансово-банківської системи. Це надихнуло мене до на-

писання книг, в яких я намагався відобразити шлях становлення одного із напрямів економіки України та перспективи його розвитку.

У книзі «Автограф на гривні» (Київ: Наукова думка, 2000) я намагався об'єктивно викласти історію створення національної валюти, події впровадження купоно-карбованця в грошову систему, навести власну концепцію грошової реформи в Україні, визначити шляхи розвитку української банківської системи на основі концентрації банківських капіталів. У цій книзі вперше в Україні критично розкривається сутність ідей монетаризму.

Не менш важливою, на мою думку, є книга «Роздуми банкіра» (Київ: Наукова думка, 2002). Вона містить наукові виступи, статті, різноманітні інтерв'ю з актуальних питань розвитку економіки, банківської системи, становлення ринкових умов господарювання. Наведено пропозиції щодо розширення сфери грошового обігу, поліпшення грошово-кредитних відносин, вирішення на державному рівні проблем, які гальмують концентрацію фінансових ресурсів країни на пріоритетних напрямах розвитку економіки.

Науково значущою, у тому числі й в історичному плані, є книга, написана у співавторстві з Павлом Матвієнком: «Промінвестбанк: стратегія відтворення» (Київ: Наукова думка, 2002). У ній розкрито етапи становлення банку з ча-

сів СРСР до часів незалежності України, на конкретних цифрах та фактах обґрунтовано особливу роль Промінвестбанку в інвестиційному кредитуванні економіки України, розглянуто важелі інвестиційного відтворення вітчизняної економіки на розширеній основі. Книга є першим фундаментальним доробком з історії інвестиційних банків і, зокрема, Будбанку, в якій розкрите їх народногосподарське значення та методи роботи на різних етапах розвитку суспільства. Значну увагу приділено реалізації стратегії Промінвестбанку в сучасній Україні, формам підтримки банком вітчизняного товаровиробника, шляхам удосконалення економічного і правового поля діяльності українських банків. Книга стала переможницею конкурсу «Краща книга» на виставці-форумі 2003 року на Одещині в номінації «Наукове видання з проблем економіки» і нагороджена дипломом.

У книзі «Промінвестбанк в роботі з населенням» (2002) викладено механізми взаємовигідних відносин банків і населення, визначено шляхи залучення заощаджень громадян у банківську систему.

У книзі «Ефективність управління банком» (Київ: Наукова думка, 2003) розкриваються секрети ефективного менеджменту в банку, його різноманітні грані: від структури управління, планування діяльності, ефективного контролю до управління персоналом і шляхів підвищення кваліфікаційного рівня працівників. Ця книга стала орієнтиром у роботі для багатьох банківських менеджерів.

Результати глибокого дослідження системи обліку і контролю відображені у монографії «Внутрішній контроль і аудит у Промінвестбанку» (Київ: Наукова думка, 2004). У ній увага зосереджена на сутності, ролі та напрямах вдосконалення контролю та аудиту в банку. Книга дала змогу великій кількості банківських працівників удосконалити знання та підвищити кваліфікацію.

З віком привертають увагу не лише питання, пов'язані з роботою, а й питання буття. Не оминуло це і мене. Сталінщина, голодомор, приниження гідності людини — я через це пройшов через долю своїх батьків, і у душі назріло бажання з'ясувати, у чому криються причини таких ганебних явищ.

У статті «Філософія приниження» (Сільські вісті, 2005) на історичних прикладах показано трагічні для українського народу наслідки невизнання та заперечення історичної спадщини (культури, інтелігенції, господарів), нищівні результати відриву матеріального від ідеального, які призвели до формування репресивної сталінсько-більшовицької машини, приниження гідності, особистості українців, а нині рясно «розквітли» плодами суцільної безвідповідальності, зверхності та меншовартості, нехтуванням свого, українського.

У книзі «Желаемое и действительное (правы ли классики)» висвітлюється проблема оцінки минулого, сучасного і

майбутнього на основі закону заперечення заперечення. Обґрунтовується думка про те, що прогресивний розвиток суспільства базується на єдності матеріального та ідеального, своєчасному запереченні форм, що віджили. Небезпека виникає у разі відриву матеріального від ідеального, а запорукою успішного розвитку є розпізнання істинно прогресивного.

Праця «Філософсько-економічні погляди» (спільно із П.В. Матвієнко, Київ: Наукова думка, 2003) поєднує філософські підходи до розвитку, прогресу, сучасного буття і дослідження економічних процесів. По суті, запропоновано новий напрям у науці — філософія економіки, який полягає у філософському осмисленні економічних процесів. Підкреслюється необхідність розв'язання проблем суспільних диспропорцій і створення чіткої стратегії економічного розвитку на основі інноваційно-інвестиційної моделі. У книзі «Планета життя» (Київ: Наукова думка, 2006) викладено проблеми взаємодії пізнання природи людиною та внутрішнього розуміння нею божественної суті буття. Драматичний характер сучасних взаємовідносин людства з силами природи, негативні наслідки зростаючого техногенного навантаження на природу, небажання людини рахуватися із законами Всесвіту, гіркі наслідки Чорнобильської катастрофи стали лейтмотивом цієї книги. Твердо переконаний, що лише через гармонізацію відносин людини і природи мож-

ливе подолання кризових явищ як глобального, так і регіонального рівня.

У 2007 році у книзі «Самотужки по життю» я зробив спробу описати свій життєвий та трудовий шлях, пригадати різні цікаві події свого життя, а також дослідити процес формування таких важливих людських якостей, як патріотизм, любов до сім'ї, відданість справі свого життя, щире бажання допомогти ближньому.

Життя багатогранне. І гумор в ньому відіграє не останню роль. Збірка «Дотепні слова» (Київ: Наукова думка, 2005) містить цікаві вирази, жартівливі замальовки, що торкаються різних аспектів нашого життя, а також сфери моєї професійної діяльності. Дуже корисна книга, особливо наприкінці робочого дня.

ТВОРЧІ НАДБАННЯ

Кожна людина, переходячи з одного вікового періоду до іншого, сприймає світ по-різному. У дитинстві її уявлення про світ фіксуються вперше. Кажуть, що це сприйняття — найбільш достовірне і залишається у пам'яті людини на все життя. Я до цих пір не забув живі картини рідної поліської природи, чистої і швидкої течії річки Уж, вода якої була настільки прозора, що можна було бачити риб та раків на дні, а по берегах буяли світлою зеленню соковиті осока та лепеха. Десь на обрії стіною стояли вікові дерева, лише лісосмуги розділяли поля шелестом кучерявих берізок. Мені здається, що і небо в моєму рідному краю особливе, воно до цього часу віддзеркалює голубі поліські озера, над якими літають великі зграї птахів. А повітря — чисте, пахне сосною та різнотрав'ям.

Після чорнобильського лиха і ліси, і земля затихли, повільніше б'ється серце людське, оточене руйнівною радіацією, що вихолощує з пам'яті людини минуле. Згадуючи 1986 рік, я запам'ятав на все життя листопадовий сніг, що вкрив багатостраждальну землю, біль у серці за людей, за себе, свою сім'ю, що вже ніколи не повернуться до щасливого минулого з рідною природою та безпечною землею. Тільки тимчасове забуття відривало мене від думки про страшний злочин, що забрав життя та здоров'я мільйонів людей. Їдучи в автівці трасою з Чорнобиля до Києва, я знову і знову згадував ті страшні «атомні» дні, які знівечили нашу землю. Хотілося кричати на весь світ, але в горлі стояв

клубок образи, і сльози заливали обвітрене радіаційним повітрям обличчя. Цими почуттями сповнений «Монолог у дорозі з Чорнобиля» [1]:

Біда, як кажуть, за бідою.
О, наша воле молода...
Де Прип'ять славилась водою,
Тепер чорнобильська біда.
Де важко людству і людині,
Хоч під ногами чуєм твердь.
Та розповзлась по Україні
Радіаційна тиха смерть.
Вона чигає і за мною,
Лягає тінню на чоло,
Де звіку понад Уж-рікою
Біліє і моє село.
Де червоніють краснотали,
Де чебреці війнуть з полів,
Там землю власну занедбали
Ті, хто душею обмілів.
Гіркої правди ніде діти —
Вона воскресне і з віків ...
Біди чорнобильської діти
Ще проклянуть своїх батьків.
Чи вголос, разом, чи потроху,
Та меч прокляття прозвучить —
За нашу атомну Голгофу
І за останню смертну мить.
За всі гріхи, за всі спокути,
За все, що знищено дотла ...
А так хотілось добрим бути —
Таким — як мати привела.
Тож повторити знову мушу,

[1] *В. Матвієнко.* На рідних роздолах. — К.: Укр. письменник, 1999. — С. 31.

Гукнути словом до людей:
— Загляньте глибше — в серце, в душу,
Полуду скинувши з очей.
Зверніться в помислах до Бога,
Допоки чує небокрай,
Що в пекло — не одна дорога,
Тож на землі творімо рай.
Земля лиш пам'ять нам поверне —
Про всіх полеглих і живих ...
Не заросте колючим терном
Стежина в ринвах польових.
І проведе мерщій до хати —
Чи в пізній, чи в ранковий час,
Щоб тільки правди не приспати —
Вона одна врятує нас.
Вона — і мужність, і розрада,
Вона, як совість, промовля.
Душа і доля наша — Правда,
А годувальниця — Земля.

Кожна людина має прагнути до освіти, до знань. Це аксіома людського існування. Проте не кожен може бути конструктором власної долі. Поєднання енциклопедичних знань з умінням різнопланово творити формує творчу людину та наділяє її мудрістю. Така людина не замикається на власному «ремеслі», хоч це важливо для фахівця, а «зазирає» в інші сфери людського буття, намагається дати оцінку суспільним процесам, виробити нову стратегію розвитку на засадах людяності та Божого благословення. Щоб стати таким, перш за все треба бути чесним, у тому числі й із собою, працьовитим і совісним.

Філософією буття обдарувала мене мати. Виховуючи двох дітей без батька, вона дуже багато працювала на колгоспному полі та ще й вела домашнє господарство, яке в ті часи складалося з корови, поросяти, десятка курей. Через непосильні податки на фруктові дерева сад було вирубано.

Залишилось лише декілька старих груш. Були часи, коли на трудодень з колгоспної комори ніяких продуктів не видавали. Тому присадибна земельна ділянка була єдиним джерелом продуктів для селянина: картоплі, зерна та овочів. Літом у лісі збирали гриби, ягоди. Ніхто із селян не страждав на надлишкову вагу. Хліб та вода — ото й уся селянська їда.

Моя мама лише трохи вміла писати і читати, бо закінчила 3 класи церковно-приходської школи. Але Бог наділив її мудрістю. Вимагала від мене добре вчитись у школі, не лінуватися, не палити, не говорити нецензурних слів. Її життєві поради щодо доброї поведінки, поважного ставлення до людей, старших за віком, стали для мене певним моральним кодексом, яким я керувався. Я бачив, які добрі стосунки були у мами із сусідами, іншими жителями села. Поважне ставлення до людини, доброта, мабуть, із генами передалися мені. Вона мене вчила: якщо можеш — допоможи людині. А якщо немає такої можливості, то це гріхом не буде. Я часто звіряю свої вчинки із маминою філософією. В селі її лагідно називали тітка Луца (Лукія). А я був Луцин син.

Темі добра я присвятив пісню «Я з людьми поділюся добром» [1]:

Слово матері напутнє,
Змалку сходжені поля —
Чебрецева незабутня
Отча батьківська земля.
Край мій славою рознісся,
Лине зоряним шляхом
Сонцем скроплене Полісся
Зупинилось під вікном.

П р и с п і в:
Я з людьми поділюся добром,
Щоб надія не згасла в людині,

[1] *В. Матвієнко.* В серці маю Україну. — К.: Музична Україна, 2008. — С. 167.

Щоб вона проростала зерном
Як одвіку було в Україні!

І лишилось у зіницях,
Наче пам'ять у мені,
Наче білківська криниця
З небом зоряним на дні,
Край мій славою рознісся,
Лине зоряним шляхом.
Сонцем скроплене Полісся
Зупинилось під вікном.

Поетична творчість розкрила мені світ, в якому ми живемо. Слова поета западають у свідомість, формують людську філософію, яка робить з людини «каменяра», що рубає скалу, вибудовуючи нову державу.

З досвіду прожитих років можу сказати, що витоки поезії — у місці народження її автора, що засвідчують вірші Тараса Шевченка, Івана Франка, Володимира Сосюри, Павла Тичини, Максима Рильського та багатьох українських поетів. Любов до рідної землі, до свого краю завжди поєднана з любов'ю до материнської мови, до її колискової пісні [1]. Звідти й нині беруть початок струмочки моїх думок та пісень:

Домівка і сад, і діброва,
І материн голос у цвіті —
То пісня моя колискова,
Моя наймиліша у світі.
Наш сад і лугівка шовкова,
І росяна в травах стежина —
То пісня моя колискова
Для мене і мами єдина.

---

[1] *В. Матвієнко.* В серці маю Україну. — К.: Музична Україна, 2008. — С. 177.

П р и с п і в:

Колискова пісня, колискова,
В ній озвались нива і діброва.
Колискова пісня, колискова,
В ній співуча материна мова.

Я чую мелодію слова,
Що наче віщує погоду, —
То пісня моя колискова,
Що лине від роду до роду.
Домівка і сад, і діброва,
І материн голос у цвіті —
То пісня моя колискова,
Моя наймиліша у світі.

Поетична творчість стала для мене потребою життя, моїм Всесвітом. Для вченого Всесвіт — таємниця, а для поета — натхнення. Отже моє захоплення пізнанням Всесвіту надихнули мене на написання книги «Планета життя», де я намагався викласти своє розуміння Всесвіту та буття на Землі. Епіграфом для збірки став вірш:

Мерцали звезды
миллиардами точек,
Я их считал до утра.
А где-то светилась моя заря
Под номером 6622.

«Мала планета 6622 відкрита 5 вересня 1978 року Н.С. Чорних у Кримській астрофізичній обсерваторії і названа на честь професора Володимира Павловича Матвієнка, відомого українського вченого в галузі економіки, поета, голови Правління Промінвестбанку України», — так написано у довідці про малу планету 6622 від 29 січня 1999 року. Діаметр планети 8 км, мінімальна відстань від

ОФИЦИАЛЬНОЕ СВИДЕТЕЛЬСТВО

о присвоении названия
малой планете

Крымская астрофизическая обсерватория, участник международной программы наблюдений и исследований малых планет Солнечной системы, настоящим свидетельствует, что малая планета, открытая в Крымской астрофизической обсерватории и зарегистрированная в международном каталоге под номером

6622

получила имя

МАТВИЕНКО

в честь

ПРОФЕССОРА

Владимира Павловича Матвиенко,

известного украинского ученого в области экономики,
Председателя Правления Проминвестбанка Украины

Официальное сообщение Международного Астрономического Союза:

(6622) Matvienko = 1978 RG_1

Discovered 1978 Sept. 5 by N. S. Chernykh at the Crimean Astrophysical Observatory.

Named in honor of Vladimir Pavlovich Matvienko (born 1938), Ukrainian economist, author of many works on economics and banking and a member of the Ukrainian Academy of Ecological Sciences. He is also a poet, and some of his poetic works have been set to music.

Minor Planet Circular 32346, 1998 Aug. 8

Директор Крымской астрофизической обсерватории, Академик НАНУ — Н. В. Стешенко

Первооткрыватель — Н. С. Черных

29 января 1999 г.

Землі 217 млн км. Рішення Кримської астрофізичної обсерваторії було підтверджене відповідними міжнародними експертними організаціями з цих питань у Санкт-Петербурзі та Вашингтоні. Так мала планета 6622 Matvienko увійшла до регістру малих планет, відкритих людиною у Всесвіті.

Іноді, жартуючи, я кажу, що у моєму житті це єдиний випадок, коли я приватизував власність безкоштовно. Так я отримав іще один доказ того, що світ безмежний, він відкриває людині все нові й нові явища. На цій же космічній хвилі була створена і пісня «Моя зоря» [1], яку чудово виконала українська оперна співачка із світовим ім’ям, володарка Гран-прі та золотої медалі Міжнародного конкурсу імені Марії Каллас (Афіни) Ольга Микитенко:

У сонячній системі
Знайшлась зоря нова
Під номером звичайним —
Шість, шість і двадцять два.
Ту недосяжну зірку
Шукав на небі я,
А їй дали навіки
Просте моє ім’я.

П р и с п і в:

Планета, планета,
В тобі моє ім’я.
Планета, планета
Я — твій, а ти — моя.
Планета, планета
В сузір’ї золотім.
Планета, планета,
Служи моїй меті.

[1] *В. Матвієнко.* В серці маю Україну. — К.: Музична Україна, 2008. — С. 47.

Моя прекрасна зоре,
Ти сяєш звіддаля.
В твоє тепло і світло
Вбирається Земля.
Як ти мене чекала!
Як я до тебе йшов!
В служінні Україні
Зорю свою знайшов.

Моя перша поетична збірка «Люблю я свою Україну» побачила світ у 1997 році. Невеличка за розміром і обсягом — вона вмістила 30 творів, проте можна сказати, що зібрані у ній вірші ішли поруч із моїм життям. До речі, вірш, який дав назву і самій збірці, давно покладений на музику, а пісня увійшла до репертуару багатьох відомих артистів України, стала популярною, здобувши всенародне визнання під назвою «В зеленім селі на Поліссі» [1].

В зеленім селі на Поліссі,
Де біла хатина в саду,
Де мати, неначе із пісні,
Хоч знала і горе, й біду.
Люблю я поліську природу,
Де ліс понад річкою Уж,
Де все і квітує, і родить,
І ти цю красу не поруш.

П р и с п і в:

Люблю я свою Україну,
Як матір, як неньку, люблю.
Цвіте в моєм серці калина —
Ота, що у рідним краю.

А мати-журавка в зажурі —
Крізь вічні турботи й жалі

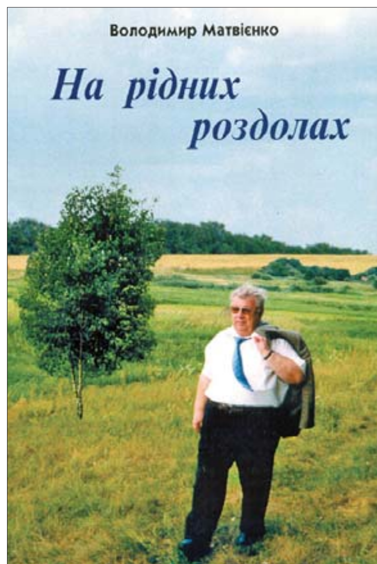

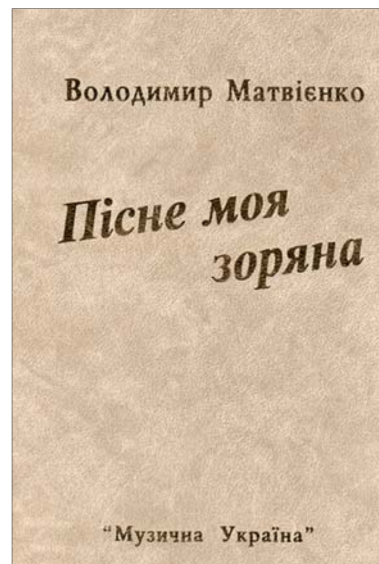
[1] *В. Матвієнко.* В серці маю Україну. — К.: Музична Україна, 2008. — С. 18.

Навчала в ті роки похмурі
Робити добро на землі.
Збирати зерно до зернини,
Виходить до сонця з пітьми.
На поміч прийти до людини
І жити у дружбі з людьми.

Я заповідь мамину знаю —
То совість моя у житті,
То голос із отчого краю,
І з ним я — не у самоті.
Приходжу, немов до родини, —
І радість, і сум розділю...
На поклик іду до людини,
Свою Україну люблю.

Побачила світ ще одна моя поетична збірка — «На рідних роздолах» (Київ: Український письменник, 1999). Великим творчим поштовхом для її написання та видання стали добрі відгуки та рекомендації Дмитра Павличка та Миколи Сингаївського.

Хвилини творчості.

Поезія — це музика, виражена в слові, а музика — це поезія, виражена в звуках. У пісні відбувається органічне поєднання мовно-музичного матеріалу, яке народжує єдиний художній образ. Історія українського народу відображена у численних піснях. Саме пісня супроводжує людину у найсуттєвіших подіях її життя — народженні, весіллі, жалобі. Через пісню виражені головні людські почуття: кохання, радість, туга, любов до рідної землі. Історично склалося так, що українці — народ надзвичайно обдарований та співучий. Українські голоси визнані у всьому світі як найкращі. Насправді, природа нашої землі народжує багатих на чудові голоси людей, але головне — особлива мелодійність української мови, якою хочеться співати, вкладаючи у спів усю душу, усе гаряче серце.

У своєму першому пісенному збірнику “Пісне моя зоряна”, який побачив світ у 2001 році, я намагався відро-

дити жанр лірико-патріотичної пісні. Мої пісенні твори виконують знані українські оперні та естрадні співаки, серед яких народні артисти України Володимир Гришко, Февзі Мустафаєв, Олександр Гурець, Володимир Оберенко, Ніна Шестакова, Валентина Степова, Павло Дворський, Наталія Бучинська, заслужені артисти України Ірина Семененко, Надія Петренко-Матвійчук, Ольга Микитенко,

Дипломи лауреата музичних фестивалів та конкурсів.

Василь Волощук, Семен Торбенко, Ірина Шинкарук, Дмитро Яремчук, лауреати конкурсів Марта Спіженко, Ольга Ларіна.

Композитор, заслужений діяч мистецтв України Євген Пухлянко є співавтором багатьох пісень, створених на мої вірші, зокрема: «Чарівна мить», «Хлопці з України», «Літо», «Севілья», «Князю Володимиру».

Мої пісні лунали у Національній опері України, Національній філармонії України, Національному будинку органної та камерної музики України, Національному палаці мистецтв «Україна», театрах та будинках культури обласних центрів України, Культурному центрі України в Москві.

У 2001 році побачили світ пісенні видання «Душі моєї хвилювання» та цикл «Оберіг пам'яті» на музику народного артиста України Олександра Костіна у виконанні народного артиста України Фемія Мустафаєва у супроводі симфонічного оркестру Національної філармонії України під керуванням народного артиста України Миколи Дядюри. Од-

нією з ліричних частин цього вокального циклу є твір «Небесний рушник» [1]:

На рушнику вечірнього неба
Замерехтіли виткані зорі.
А вечір пахне димком і медом,
І молодик, як господар, в дозорі.

Він стоїть на сторожі любові,
Що, либонь, і йому не чужа.
Тож віддам я пошану свою рушникові,
Де любов — то небесна душа.

На рушнику вечірнього неба
Замерехтіли виткані зорі.
А вечір пахне димком і медом,
І молодик, як господар, в дозорі.

У 2008 році був надрукований мій новий збірник пісень «В серці маю Україну», до якого увійшли лірико-патріотичні пісні, вокальний цикл «Оберіг пам'яті», а також пісні для дітей та юнацтва.

Про дитячу творчість варто розказати окремо. Тридцять пісень на мої вірші, музику до яких написав відомий композитор Леонід Попернацький, адресовано юним виконавцям. Вони створені з урахуванням можливостей маленьких артистів, які з задоволенням та успіхом співають ці пісні на різноманітних фестивалях і концертах. У 2011 році вони були видані окремою пісенною збіркою «Планета моїх надій. 30 пісень для дітей та юнацтва».

Взагалі мені дуже пощастило як автору пісенних творів. Багато моїх пісень завоювали популярність в Україні. Наприклад, шкільний вальс «Школо моя» як узагальнений образ незабутнього випускного балу став актуальним для величезної кількості українських шкіл. Патріотична пісня

[1] *В. Матвієнко.* В серці маю Україну. — К.: Музична Україна, 2008. — С. 302.

ДИПЛОМ

Нагороджується

Матвієнко Володимир

За вагомий внесок у розвиток
української культури та мистецтва

Голова Комітету Верховної Ради України
з питань культури і духовності
В.О. Яворівський

Президент Українського видавничого консорціуму
В.В. Болгов

Концерт "Нові українські романси". Національна філармонія України. Київ, 19 березня 2004 року.

«Сини України» [1] посіла належне місце в репертуарі військових вокально-інструментальних ансамблів:

А кажуть, кордони прозорі
На рідних роздолах земних,
Над ними, над ними спалахують зорі,
Та сяйво холодне від них.

Воно крізь віки до людини
Щоночі летить з висоти...
Та будуть, та будуть сини України
Кордони завжди берегти.

[1] *В. Матвієнко.* В серці маю Україну. — К.: Музична Україна, 2008. — С. 22.

Творчий вечір “Козацька доля” у Культурному центрі України
в Москві. 5 грудня 2002 року.

Ми землю квітчаємо нашу,
Що здавна у ранах-рубцях,
Щоб звуки, щоб звуки козацького маршу
Солдати несли у серцях.

Пісня «Стольний град Київ» [1] неодноразово лунала у престижних концертах, завершувала урочисті мистецькі акції. Написана в жанрі вокальної балади, з використанням широкого інтонаційного діапазону та виразного мінорно-мажорного забарвлення, вона набула значення гімну столиці України Києва.

Місто величне —
Стольний град Київ.
Сяє в обличчя
Сонце надії.

[1] *В. Матвієнко.* В серці маю Україну. — К.: Музична Україна, 2008. — С. 32.

Києве рідний,
Саде квітучий,
З далеку видно
Київські кручі.

П р и с п і в:

Золото сонця сяє в блакиті.
Пісня про Київ, наче молитва.
Краще на світі — київське небо.
Де б не бував я — лину до тебе.

Друзів стрічає
З повною честю.
Любий Хрещатик,
Храми Печерська,
Слово Тараса,
Дзвони Софії,
Ви є окраса
Гордої мрії.

Ти променистий
В будні і свята.
Лине над містом
Пісня крилата.
Ти — за свободу.
Ти — за родину.
Гордість народу
Честь України.

Ця пісня увійшла до репертуару Державного академічного ордена Дружби народів Кубанського козачого хору (Росія).

Джерелом поетичного натхнення для мене завжди була любов до України, до рідного краю. У пісенній творчості я намагався увібрати все розмаїття співочої української мови. Саме так народилась пісня «Катерина» [1]:

---

[1] *В. Матвієнко.* В серці маю Україну. — К.: Музична Україна, 2008. — С. 127.

В неї брови чорні, очі голубі
Спалахом любові світяться тобі.
В серці запалала неземна зоря,
Наче Катерина юна з «Кобзаря».

П р и с п і в:

Катерина, Катерина,
Катериночка...
Катерина, Катерина,
Україночка.

Усмішка яскрава, лагідна душа —
Вабить, серце крає квітом спориша.
І краса дівоча сяє, не згаса,
Наче Катерина юна з «Кобзаря».

Щиро покохала, душу віддала,
Бо любов дівочу стримать не змогла,
Пісня ніжно лине і веселка гра,
Наче Катерина юна з «Кобзаря».

Однією з найперших пісень-переможниць на пісенних фестивалях і конкурсах стала пісня «Величаві Карпати» [1], присвячена справжній перлині української землі — Карпатським горам, які зачаровують своєю незрівнянною красою.

Величаві Карпати — України краса.
Полонини і небо вмиває роса.
Вільні гори — твердиня святої землі.
Посміхнулись від серця Європи мені.

П р и с п і в:

Карпати, Карпати, Карпати,
Я ваша Вкраїна, я мати.
Карпати, Карпати, Карпати,
Судилось вам небо тримати.

---

[1] *В. Матвієнко.* В серці маю Україну. — К.: Музична Україна, 2008. — С. 25.

Горді гори Карпати, неповторні щораз.
Та й на голос трембіти лечу я до вас.
І неначе навік душу вам віддаю,
Мов на зламах Карпатських, над світом стою.

Смерекові Карпати, заколисані сном.
України любов поїть душу вином.
Негаразди пройдуть, буде спокій і лад
Від кордону на Сході до сивих Карпат.

Мелодійна поетична мова української поезії, її схвильованість, чистота, щирість привернули до себе увагу багатьох відомих митців, що обумовило створення пісень, які визначають самобутнє та яскраве обличчя українського культурно-мистецького сьогодення.

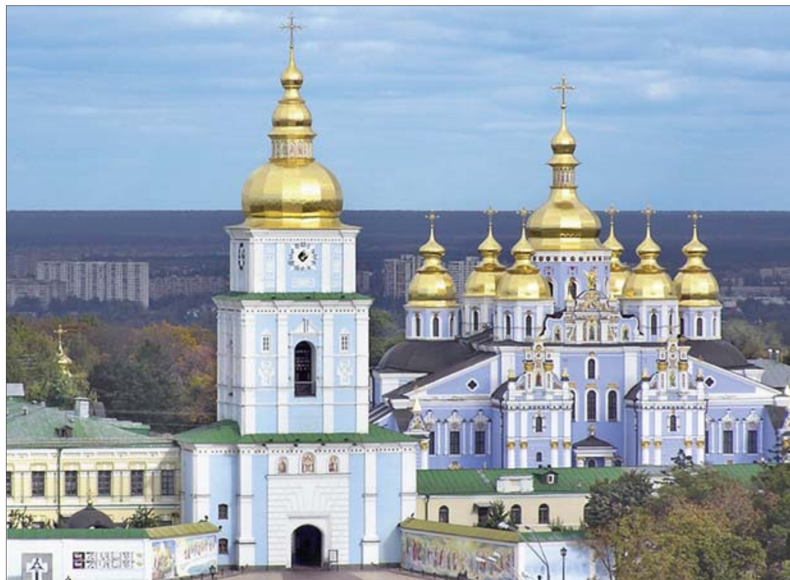
Перечитуючи поетичну творчість українських поетів чи слухаючи пісні у виконанні кращих співаків, ще раз переконуєшся, що кожен твір має своє глибоко національне чудове звучання, а разом вони складають історичний літопис народу. З роками людського життя і діяльності українська пісня була і залишається одним із першоджерел формування суспільного добра і доброчинності, патріотичних настроїв, благородних починань і пристрастей, а отже, і людського характеру, який уміє щоденну працю перетворювати у красу.

ДОБРОЧИННА ДІЯЛЬНІСТЬ

Я глибоко переконаний, що служіння інтересам суспільства, активна громадська позиція є обов'язком керівника провідної фінансової установи України. Промінвестбанк брав активну участь в реалізації різноманітних суспільно вагомих проектів. Банк живо відгукувався на нагальні потреби суспільно-культурного життя України. За 16 років підтримку банку отримали різноманітні благодійні фонди та асоціації, молодь, ветерани, пенсіонери, багатодітні сім'ї, інваліди, заклади культури і мистецтва, громадські організації, місцеві органи влади, спортивні клуби, медичні та наукові установи, школи, вузи, бібліотеки тощо. Багато зусиль та енергії віддано відродженню національної культури. З року в рік я підтримую проведення всеукраїнських та міжнародних пісенних фестивалів і конкурсів, на яких популяризується українська пісня. Серед них, зокрема, «Пісенний вернісаж», «Шлягер року», «Дитячий пісенний вернісаж», «Веселі канікули осені», «Азовські вітрила», «Ялтинське літо», «Українська родина», «Юність Дніпра», «Боромля», «Пісенні медобори», «Молода хвиля», «Київська студентська весна».

Підтримка українського мистецтва — обов'язок кожного мецената. Не можна допустити знищення нашої історичної спадщини, треба зберегти та відродити всі ті перлини української духовної й архітектурної давнини, які дісталися нам у спадок від наших пращурів. За кошти Промінвестбанку в різні роки були відбудовані величні храми, серед яких Михайлівський Золотоверхий собор та Успенсь-

кий собор Києво-Печерської лаври, комплекс Кафедрального собору (Запорізька область), храм св. Миколая в с. Чайки Київської області та багато інших. Благодійницькі кошти банку були спрямовані на будівництво Свято-Андріївської церкви (м. Нова Каховка), церкви Свято-Різдва Христова, Свято-Покровської церкви (м. Каховка), храму Свято-Преображенського кафедрального собору та Свято-Преображенської парафії, дзвіниці Свято-Покровського жіночого монастиря (м. Кривий Ріг), Свято-Володимирського кафедрального собору (м. Лисичанськ), Свято-Варваринської церкви у с. Кропивна Чернігівської області, церкви Святої Ксенії Петербурзької (м. Донецьк); на реконструкцію і відродження святинь Святогорська (Донецька область), проведення ремонтно-реставраційних робіт у Свято-Троїцькому соборі (м. Дніпропетровськ), ремонт та оздоблення Свято-Ігнатівського храму (м. Донецьк), храму Георгія Побідоносця (м. Охтирка) та багатьох інших духовних святинь у різних куточках нашої держави.

Михайлівський Золотоверхий собор у Києві.

Митрополит Київський і всієї України Володимир вручає орден "За церковні заслуги". Києво-Печерська лавра, 2003 рік.

За фінансової допомоги Промінвестбанку відновлені такі історичні пам'ятки, як будинок-музей Т.Шевченка в с. Шевченкове на Черкащині та в Києві, резиденція Богдана Хмельницького в Чигирині; надано допомогу Ялтинському історико-літературному музею для створення експозиції тощо. У 2006 році за дорученням Президента України Промінвестбанк взяв участь у фінансуванні культурно-рекламного об'єкта фонду «Гетьманська столиця» (с. Батурин), підтримав діяльність фонду охорони пам'яток Львівської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, міжнародної громадської організації «Козацтво Запорозьке», інформаційно-просвітницькі програми Української православної церкви.

Активно підтримував банк й розвиток книговидання в Україні. В різні роки за підтримки Промінвестбанку видані «Історія Києво-Печерської лаври», Спогади про Михайла та

ПОЧЕСНИЙ ДИПЛОМ СПОНСОРА

Національного Іміджу України

Всеукраїнська благодійна організація
Місія "Україна - відома"
з великою подякою за надану підтримку
діяльності по формуванню
міжнародного іміджу України

нагороджує

ПРОМІНВЕСТБАНК УКРАЇНИ

Почесним дипломом Спонсора Національного Іміджу України за вагомий внесок у підвищення міжнародного іміджу Української Держави, зміцнення її авторитету на міжнародній арені, сприяння подальшому розвитку стосунків інтернаціонального співробітництва.

ПРЕЗИДЕНТ Л.М.Кравчук

м. Київ
16 травня 2002 року

Будівля нового дитячого садочку для маленьких киян.

Ярослава Стельмахів, підсумковий том Книги Пам'яті України «Безсмертя». Банк був спонсором таких відомих видавництв, як «Мистецтво», «Друк» та «Либідь», популярних українських видань: журналу «Дніпро», газети «Крок», «День», «Урядовий кур'єр», надав допомогу газеті «Літературна Україна», часопису «Економіка будівництва».

Без розвитку вітчизняної науки у країни немає майбутнього. Серед наукових закладів, що отримали спонсорську допомогу Промінвестбанку, Академія інженерних наук України, Академія технологічних наук України, Кримська астрофізична обсерваторія, Інститут економіки промисловості НАН України. У різні роки благодійницьку допомогу банку було надано закладам освіти — Донецькому університету, Луганському національному педагогічному університету ім. Шевченка — та медици-

ни — Інституту хірургії та трансплантології АМН України, Всеукраїнському благодійному медичному фонду академіка Шалімова, Центру мікрохірургії ока, університетській клініці при Донецькому державному медичному університеті, Фонду сприяння Донецькому обласному протипухлинному центру, Харківському інституту терапії ім. Л.Т. Малої АМН України, обласним та міським лікарням, іншим медичним установам.

Завдяки благодійницькій допомозі банку кияни мають можливість користуватись тролейбусами, вагоном метро, придбаним для міста за кошти банку. До послуг жителів і гостей міста оновлений за участю Промінвестбанку Залізничний вокзал. Промінвестбанк подарував киянам і новий дитячий садочок на 60 місць для дітей із вадами мови.

Промінвестбанк був небайдужий й до повсякденних проблем тих, хто опинився в скрутному матеріальному становищі і потребує допомоги. Протягом багатьох років банк підтримував школи та інтернати, дітей-сиріт та дітей з незаможних і багатодітних сімей, інвалідів і ветеранів.

Значна увага приділялась й розвитку вітчизняного спорту. Федерація футболу України отримала від Промінвестбанку кошти на проведення першого міжнародного турніру пам'яті Валерія Лобановського за участю найкращих команд України та Росії. Завдяки підтримці банку Національний олімпійський комітет України зміг забезпечити підготовку національної збірної команди до участі у XXVIII Олімпіаді в Афінах та підготовку і проведення матчу на звання чемпіона світу з шахів; Федерації боксу України було виділено кошти на розвиток дитячо-юнацького боксу.

Благодійні заходи Промінвестбанку та мої особисто як голови Правління банку набули визнання в українському суспільстві, про це свідчать сотні публікацій у місцевій та центральній пресі, листи з вдячністю від багатьох українців.

Багато уваги я приділяю відродженню рідного села Білка на Житомирщині. Воно знаходиться за 50 кілометрів від райцентру та за 150 км від обласного центру, проте гарно розвинене. Тут збудовано Будинок культури, де відкрито

Люблю я поліську природу, де ліс понад річкою Уж.

«Музей історії села Білка», медико-оздоровчий центр, школу, яка носить ім'я Матвієнка, двоповерховий житловий комплекс, комплекс «Молодіжна естрада», кав'ярня та житлові котеджі. Успішно розвивається сільськогосподарське дочірнє підприємство Промінвестбанку «Обрій». Здійсне-

Моє рідне село Білка

Будинок культури.

Музей історії села.

Літня естрада.

Новозбудоване кафе.

Медико-оздоровчий центр.

но телефонізацію Коростеня та сіл Коростенського району, у с. Щорсівка Коростенського району відкрито філію лікарні Святої Олени для одиноких людей літнього віку.

Не забуваю при нагоді побувати у Білці, особливо влітку; люблю вийти у поле, де відчуваєш себе тим хлопчиком,

Моє рідне село Білка

Котеджі для молодих спеціалістів.

Майдан Володимира Матвієнка.

Серед односельчан.

У новому приміщенні ферми СДП “Обрій”.

Від вдячних земляків. 2012 рік.

який колись, у голодні роки, збирав колоски для вечері. Спілкуючись з односельчанами, завжди подумки думаю: який працьовитий, терплячий наш український народ. Винятковий народ, бо зберіг головні цінності: любов до рідної землі й до родини.

Згадуючи свій життєвий шлях, підсумовуючи здобутки та набуття, мені приємно, що моя праця, мій внесок у розбудову фінансово-банківської системи незалежної України були відзначені державними нагородами та отримали суспільне визнання. Нагороди, відзнаки, дипломи — їх багато, за роками вони віддзеркалюють певні етапи моєї багатогранної діяльності, яка завжди була спрямована на благо рідної країни, бо я — твій син, Україно!

НАГОРОДИ
ТА ВІДЗНАКИ

МАТВІЄНКУ
ВОЛОДИМИРУ
ПАВЛОВИЧУ
за визначні особисті заслуги
перед Українською державою
у розвитку банківської системи,
багаторічну самовіддану працю
і громадську діяльність
присвоєно звання
ГЕРОЙ УКРАЇНИ
з врученням ордена
ДЕРЖАВИ

Президент України Л.Кучма

Указ Президента України
від 20 жовтня 2004 року № 1279

Матвієнку
Володимиру
Павловичу

Указом
Президента України
від 20 жовтня 2004 р.
№ 1279

присвоєно
звання ГЕРОЙ УКРАЇНИ
з врученням
ордена ДЕРЖАВИ

Президент України Л. Кучма

Орден № 113
Посвідчення № 108

Серія ОД № 010121

Звання Герой України та орден Держави. 2004 рік.

Орден князя
Ярослава Мудрого
IV ступеня.
2002 рік.

Орден князя
Ярослава Мудрого
V ступеня.
1997 рік.

Орден "За заслуги"
III ступеня.
1996 рік.

Орден
Дружби народів.
1986 рік.

ПОЧЕСНЕ ЗВАННЯ

„Заслужений діяч мистецтв України“

ПРИСВОЄНО УКАЗОМ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Матвієнку

Володимиру Павловичу

За самовіддану працю, визначні особисті заслуги в державному будівництві, соціально-економічному, науково-технічному і культурному розвитку України та з нагоди 8-ї річниці незалежності України.

Президент України Л. КУЧМА

м. Київ

№ 742

«21» серпня 1999 р.

Нагрудний знак та свідоцтво про присвоєння почесного звання “Заслужений діяч мистецтв України”. 1999 рік.

Міністерство культури і мистецтв України

Почесна відзнака

"За досягнення в розвитку культури і мистецтв"

Нагороджується

Матвієнко

Володимир Павлович

Міністр Ю.П. Богуцький

№ 720 від 09 березня 2004 р.

Почесна відзнака Міністерства культури і мистецтв України “За досягнення у розвитку культури і мистецтв”. 2004 рік.

Почесна відзнака
Національного
банку України.
2001 рік.

Почесна відзнака
Міністерства палива
та енергетики України.
2004 рік.

Почесна відзнака
Академії інженерних
наук України.
2002 рік.

Почесна відзнака
Міністерства внутрішніх
справ України.
2002 рік.

Відзнака Міністерства України у справах науки і технологій “За досягнення”. 1999 рік.

Відзнака Міністерства освіти України “Відмінник освіти України”. 2000 рік.

Відзнака Міністерства освіти України “Петро Могила”. 2007 рік.

Відзнака Асоціації навчальних закладів України приватної форми власності “За розбудову освіти”. 2007 рік.

Орден Преподобного
Нестора Літописця
I ступеня.
2004 рік.

Орден Святого
Рівноапостольного
князя Володимира
Великого II ступеня.
2000 рік.

Орден
"За церковні заслуги".
2002 рік.

Орден "За
патріотизм" I ступеня.
2001 рік.

Орден “Святий князь Володимир” II ступеня (золота копія). 2006 рік.

Орден “Святий князь Володимир” II ступеня. 2006 рік.

Орден “Святий князь Володимир” III ступеня. 1999 рік.

Орден “Святий князь Володимир” IV ступеня. 1999 рік.

Орден Святого Архістратига Михаїла. 2002 рік.

Орден Святого Юрія Переможця. 2006 рік.

Орден "Данило Галицький" (золото). 2004 рік.

Орден "Різдво Христове". 2000 рік.

Почесна відзнака "За заслуги перед Житомирщиною". 2007 рік.

Почесна відзнака “Велика Зірка України” (орден та знак).
2006 рік.

Знак Пошани
“За Віру,
Вірність Державі”.
2004 рік.

Знак Пошани
“За сумлінну службу”
II ступеня.
2003 рік.

Почесна
орденська відзнака
“Суспільне визнання”
I ступеня.
2004 рік.

Почесна
орденська відзнака
“Суспільне визнання”
II ступеня.
2003 рік.

Почесна
орденська відзнака
“Суспільне визнання”
III ступеня.
2002 рік.

Орден Пошани
Міжнародної
кадрової академії.
2000 рік.

Орден "За розбудову України" імені Михайла Грушевського IV ступеня. 2000 рік.

Золота медаль "10 років незалежності України" I ступеня. 2001 рік.

Орден "Слава на вірність Вітчизні" II ступеня. 2000 рік.

Орден "Слава на вірність Вітчизні" III ступеня. 1999 рік.

Орден лауреата
Міжнародної премії
"Слов'яни".
1997 рік.

Орден "За визначні
досягнення"
III ступеня.
2001 рік.

Орден "Козацька слава"
I ступеня.
2001 рік.

Медаль "Гетьман
Конашевич-Сагайдачний".
2005 рік.

Диплом Національної спілки журналістів України та почесна нагорода "Золоте перо" за краще висвітлення проблем розвитку банківської системи України. 2007 рік.

Диплом та стела володаря премії "Прометей Престиж" IV загально-національної програми "Людина року 99" у номінації "Фінансист року". 2000 рік.

“Кришталевий Слон” —
нагорода Переможця
Всеукраїнської акції
“Золота Фортуна”-1998
у номінації “Банкір року”.
1998 рік.

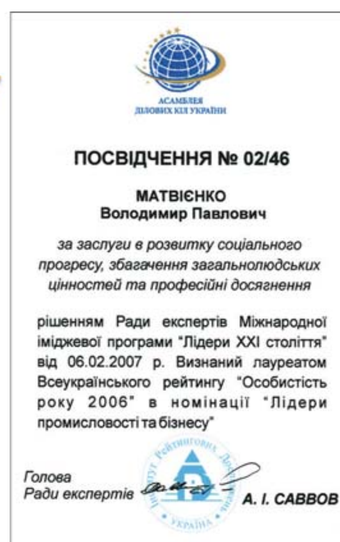

“Срібна статуя
з золотим мечем” – найвища
нагорода Всеукраїнської
V ювілейної акції
“Золота Фортуна”.
1999 рік.

Почесна нагорода Папи Римського Іоанна Павла ІІ.
1995 рік.

АСАМБЛЕЯ ДІЛОВИХ КІЛ УКРАЇНИ

ПОСВІДЧЕННЯ № 02/46

МАТВІЄНКО
Володимир Павлович

за заслуги в розвитку соціального прогресу, збагачення загальнолюдських цінностей та професійні досягнення

рішенням Ради експертів Міжнародної іміджевої програми "Лідери XXI століття" від 06.02.2007 р. Визнаний лауреатом Всеукраїнського рейтингу "Особистість року 2006" в номінації "Лідери промисловості та бізнесу"

Голова
Ради експертів **А. І. САВВОВ**

Почесна нагорода лауреата Всеукраїнського рейтингу
“Особистість року 2006” в номінації
“Лідери промисловості та бізнесу”.
2006 рік.

The International Corporation
of Social Partnership
«Europe Business Assembly»

CERTIFICATE #230

Laureate
of the International Award
“GOLDEN MERCURY”
Volodymyr P. Matviyenko

For the personal contribution
to the improvement of the economics
of Ukraine and the development
of the integrational process

Deputy Director General
for Europe

Claudius Porath

Oxford, England
2003

“Золотий Меркурій” – міжнародна нагорода
за особистий внесок в оздоровлення економіки України
та розвиток інтеграційних процесів.
2003 рік.

АСАМБЛЕЯ ДІЛОВИХ КІЛ

ПОСВІДЧЕННЯ

МАТВІЄНКО

Володимир Павлович

за особистий внесок у відродження духовності, національної науки та культури рішенням Експертної ради міжнародної іміджевої програми «Лідери XXI століття» від 17 червня 2005р. відзначений нагородою

«Свята Софія»

Голова
Експертної Ради А. САВВОВ
Реєстр. № 416

Почесна нагорода “Свята Софія” Асамблеї ділових кіл
за особистий внесок у відродження духовності,
національної науки та культури.
2005 рік.

Міжнародна нагорода імені Сократа за особистий внесок
в інтелектуальний розвиток сучасного суспільства.
2006 рік.

International Corporation of Social Partnership
Europe Business Assembly

CERTIFICATE #010

Laureate
of the International Award
"Best Manager of the Year"

Volodymyr Matvienko
Chairman of the Board
JSC INDUSTRIAL & INVESTMENT BANK
"PROMINVESTBANK"

EBA Director General
John W. A. Netting

EBA Head of
Expert Committee
Enrico Oswald

Oxford, UK 2006

Міжнародна нагорода "Кращий менеджер року".
2006 рік.

ПОЧЕСНІ НАГОРОДИ
Міжнародного біографічного центру
(Кембридж, Англія)

Міжнародний орден
“За заслуги”.
2002 рік.

Медаль “За заслуги
у ХХ столітті”.
1998 рік.

Медаль “2000 видатних
інтелектуалів ХХІ століття”.
2001 рік.

Звання “Людина року
1998–1999”.
1999 рік.

ПОЧЕСНІ НАГОРОДИ
Міжнародного біографічного центру
(Кембридж, Англія)

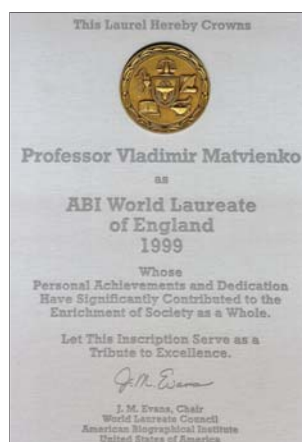
Срібна медаль.
2005 рік.

"Діамант Да Вінчі".
2005 рік.

Президентський
знак слави Американського
біографічного інституту.
2002 рік.

This Laurel Hereby Crowns

Professor Vladimir Matvienko

as

ABI World Laureate
of England
1999

Whose
Personal Achievements and Dedication
Have Significantly Contributed to the
Enrichment of Society as a Whole.

Let This Inscription Serve as a
Tribute to Excellence.

J. M. Evans, Chair
World Laureate Council
American Biographical Institute
United States of America

Диплом лауреата
Міжнародної премії
Американського
біографічного інституту.
2000 рік.

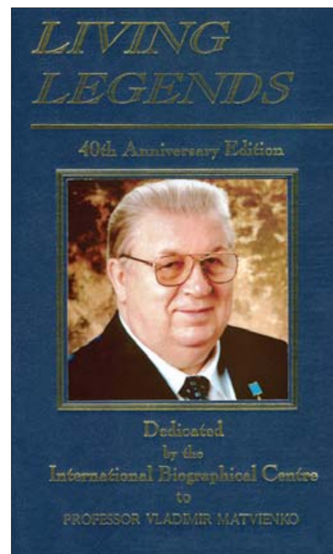

Дипломатичний орден
Американського
біографічного інституту.
2001 рік.

Відзнака “Людина року
2006” Американського
біографічного інституту.
2006 рік.

Ім’я
ВОЛОДИМИРА МАТВІЄНКА
занесене до престижних видань
Міжнародного біографічного
центру
(Кембридж, Англія):
“Міжнародний довідник відомих інтелектуалів”. 1998 рік.
“Міжнародний біографічний довідник”. 1998 рік.
“500 найвидатніших діячів нового тисячоліття”. 1999 рік.
“2000 видатних інтелектуалів XXI століття”. 2002 рік.
“Володарі Міжнародного ордену “За заслуги”. 2003 рік.
“Живі легенди”. 2004 рік.

Рішенням преміальної комісії
Комітету з міжнародної премії "Дружба" від 24 червня 1995 р.
присуджено Міжнародну премію "Дружба"

Голові Правління Промінвестбанку України

пану ***Матвієнку Володимиру Павловичу***

за значний внесок в становлення банківської системи України, наукові роботи, за визначну професійну, громадську та велику меценатську діяльність, постійну підтримку благодійних організацій, діячів науки, культури та мистецтва, за самобутні гуманітарні розвитки сучасних проблем духовного, національного, екологічного відродження українського народу та значний внесок в організацію та співробітництво між різними країнами світу та сприяння дружбі між народами.

Голова Комітету з Міжнародної премії "Дружба"
Головний редактор журналу України "Дніпро"
Лауреат премій України — *М.В.Луків*

Президент Української Екологічної Академії Наук
Член-кореспондент Національної Академії Наук України — *С.І.Дорогунцов*

Віце-президент Комітету з міжнародної премії "Дружба"
Лауреат Премії імені В.І.Вернадського — *Л.Й.Височинська*

Диплом лауреата міжнародної премії “Дружба”.
1995 рік.

УДОСТОВЕРЕНИЕ
ПОЛНОГО КАВАЛЕРА МЕЖДУНАРОДНЫХ НАГРАД
СЛАВЯНСКАЯ ЧЕСТЬ, ДОБЛЕСТЬ, СЛАВА

Решением Исполкома Совета Собора славянских народов и Совета экспертов Международной имиджевой программы «Лидеры XXI столетия» удостоен

МАТВИЕНКО
ВЛАДИМИР ПАВЛОВИЧ

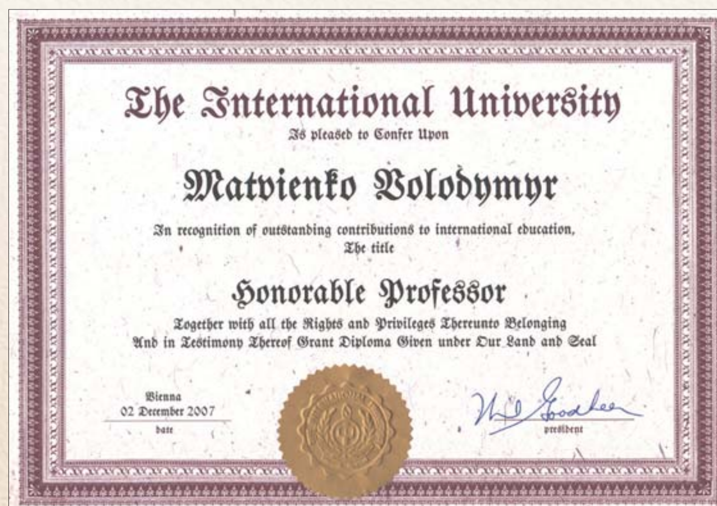
Регистр. №012
от 21.12.2007 г.

СОПРЕДСЕДАТЕЛЬ СОВЕТА ОТ БЕЛАРУСИ
ЛЕОНИД КОЗИК

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ИСПОЛКОМА СОВЕТА СОБОРА
ЮРИЙ ДЕРГАУСОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ КОМИССИИ ПО НАГРАДАМ
АНТОН САВВОВ

Посвідчення повного кавалера міжнародних нагород
“Слов’янська честь. Доблесть. Слава” (Росія, Україна, Білорусь).
2007 рік.

The International University
Is pleased to Confer Upon

Matvienko Volodymyr

In recognition of outstanding contributions to international education,
The title

Honorable Professor

Together with all the Rights and Privileges Thereunto Belonging
And in Testimony Thereof Grant Diploma Given under Our Land and Seal

Vienna
02 December 2007
date

president

Звання “Почесний професор Міжнародного
віденського університету”.
2007 рік.

Міністерство культури і мистецтв України
Всеукраїнський державний центр фестивалів та концертних програм
Асоціація діячів естрадного мистецтва України

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЕСТРАДНОЇ ПІСНІ
ПІСЕННИЙ ВЕРНІСАЖ 2002

Диплом

Київ-2003 рік

Лауреат
XV Всеукраїнського фестивалю
сучасної української естрадної пісні
«ПІСЕННИЙ ВЕРНІСАЖ-2002»

Володимир Матвієнко

Міністр культури і мистецтв — Ю. П. БОГУЦЬКИЙ
Голова журі — В. І. ЗІНКЕВИЧ
Члени журі

XVI Всеукраїнський фестиваль сучасної
української естрадної пісні
«ПІСЕННИЙ ВЕРНІСАЖ - 2005»

ДИПЛОМ

Нагороджується ЛАУРЕАТ ФЕСТИВАЛЮ
ВОЛОДИМИР ПАВЛОВИЧ
МАТВІЄНКО,

ДИПЛОМ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ
УКРАЇНСЬКОЇ СУЧАСНОЇ ЕСТРАДНОЇ ПІСНІ
«ПІСЕННИЙ ВЕРНІСАЖ»

НАГОРОДЖУЄТЬСЯ

Голова журі —
Герой України, Народний артист України,
академік Анатолій АВДІЄВСЬКИЙ
Члени журі

м.Київ

ДИПЛОМ

НАГОРОДЖЕНО АВТОРА

ВОЛОДИМИРА МАТВІЄНКА

(поет)

Цей диплом видано, як підтвердження перемоги пісні

"КНЯЗЬ ВОЛОДИМИР"

в телерадіопроекті

"ШЛЯГЕР РОКУ"

за 1999 рік

Генеральний продюсер О. Свистунов

Директор програм А. Норбоєва 11.12.1999р.

Диплом лауреата телерадіопроекту
"Шлягер року" за пісню "Князь Володимир".
1999 рік.

ДТРК «Всесвітня служба «УТР»

Київська обласна державна адміністрація

Бучанська міська рада

ДИПЛОМ

XII Міжнародного телерадіофестивалю «Прем'єра пісні»

нагороджується

Володимир Матвієнко

ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ

за створення кращої пісні 2011 року

Генеральний директор
ДТРК «Всесвітня служба «УТР» В.В. Юричко

м. Буча 2012

Диплом XII Міжнародного телерадіофестивалю
"Прем'єра пісні" за створення кращої пісні 2011 року.

Грамота

Міжнародної громадської організації
Козацтво Запорозьке
МЕДАЛЛЮ «СІЧОВИЙ ОТАМАН СІРКО»

Нагороджується

Генерал козацтва
МГО "Козацтво Запорозьке"
Володимир Матвієнко
За активну участь у відродженні
і розвитку Козацтва Запорозького
в Україні.

05 січня 2012 року.

Гетьман Козацтва Запорозького,
маршал козацтва

Дмитро Сагайдак

Золота Зірка "Герой Козацтва" (2010 рік)
та Грамота про нагородження медаллю (2012 рік).

Національна радіокомпанія України
ДТРК "Всесвітня служба УТР"
Федерація профспілок України
Агентство охорони прав виконавців
Київська міська державна адміністрація

Творча спілка "Асоціація діячів естрадного мистецтва України"
Фонд сприяння розвитку мистецтв
Національний авіаційний університет
Київська обласна державна адміністрація

XXVI Всеукраїнський фестиваль сучасної естрадної пісні "Пісенний вернісаж - 2012"

ДИПЛОМ

Нагороджується **Матвієнко Володимир Павлович**

Герой України, заслужений діяч мистецтв України, академік, поет-пісняр

«За натхненну пісенну творчість і високу поетичну майстерність»

Голова журі

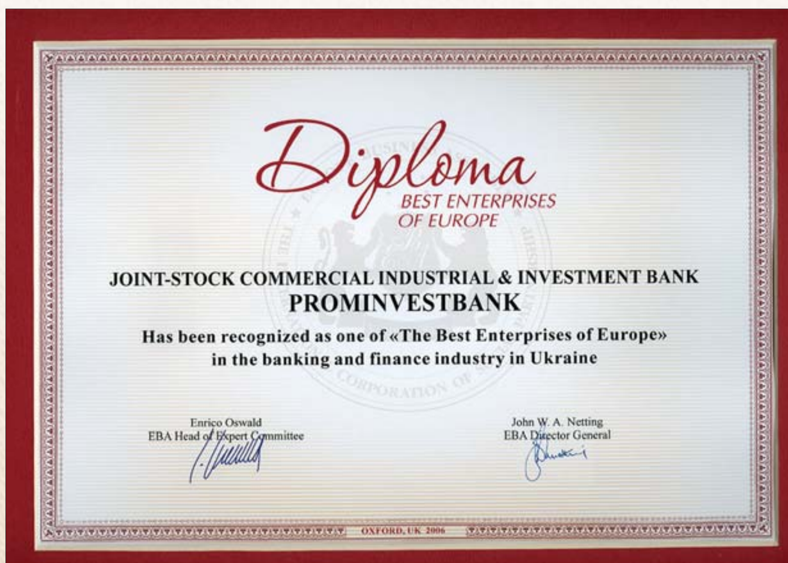
Члени журі

м. Київ, 2012 рік

Диплом лауреата XXVI Всеукраїнського фестивалю сучасної естрадної пісні "Пісенний вернісаж – 2012".

Почесна нагорода Міністерства палива та енергетики України.
2004 рік.

"Краще підприємство Європи" – відзнака Асамблеї ділових кіл України в рамках міжнародної іміджевої програми "Лідери XXI століття".
2006 рік.

Міжнародна премія “Олімп” та почесні дипломи
лауреата конкурсу “Золота торгова марка”
за високий професійний рівень та вагомий внесок
у створенні гідного іміджу України.
2002–2004 роки.

Міжнародний Академічний Рейтинг
популярності
"Золота Фортуна"
International Academic Rating
of popularity
"Golden Fortune"
нагороджується
КОЛЕКТИВ
ПРОМІНВЕСТБАНКУ
Голова правління - Матвієнко Володимир Павлович
КРИШТАЛЕВИМ РОГОМ ДОСТАТКУ

Митрополит Київський і всієї України,
Предстоятель Української
Православної Церкви
Володимир

Голова Президії Рейтингу,
Президент Національної
академії наук України
Борис Патон

Голова Генеральної
Дирекції Рейтингу
Дмитро Акімов

23 червня 2006 року

"Кришталевий ріг достатку" – нагорода Міжнародного академічного рейтингу популярності "Золота Фортуна". 2006 рік.

Стела “Золота якість” та Золотий диплом лауреата
VII Міжнародного відкритого рейтингу популярності
та якості товарів і послуг “Золота Фортуна”
у номінації “Якість третього тисячоліття”.
2002 рік.

За досягнення значних успіхів у професійній діяльності
та у створенні позитивного іміджу України Промінвестбанк
нагороджено стелою "Діловий імідж України".
2004 рік.

Промінвестбанк – лідер ринку банківських послуг у номінації "Найстабільніша банківська установа" галузевого бізнес-рейтингу "Лідери торгово-промислової України".
2004 рік.

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ СПРАВАМИ
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ КОМПЛЕКС
«ЕКСПОЦЕНТР УКРАЇНИ»

КРАЩИЙ ВІТЧИЗНЯНИЙ ТОВАР 2007 РОКУ

ДИПЛОМ

НАГОРОДЖУЄТЬСЯ

ПЕРЕМОЖЕЦЬ
Всеукраїнського
конкурсу-виставки
«КРАЩИЙ ВІТЧИЗНЯНИЙ
ТОВАР 2007 РОКУ»

Акціонерний
комерційний промислово-
інвестиційний банк,
м. Київ

Номінація «Банківські послуги»

Пенсійна програма
Промінвестбанку

Голова конкурсної комісії

Ігор Тарасюк

22 серпня 2007 року
Україна, м. Київ

Диплом переможця Всеукраїнського конкурсу-виставки
“Кращий вітчизняний товар 2007 року” у номінації “Банківські послуги”.
2007 рік.

Почесні відзнаки Промінвестбанку як одному
з найкращих платників податків м. Києва.
2004, 2005 та 2007 роки.

Почесна грамота Української фондової біржі.
2006 рік.

Дипломи MasterCard Europe
за активну діяльність на ринку платіжних карток.
2002–2006 роки.

Certificate of

Excellence

Awarded to

JSCB "PROMINVESTBANK"

for the highest market share

Philip W. Milne
Chairman, President and CEO
MoneyGram International, Inc.

Anthony P. Ryan
Executive Vice President
MoneyGram International, Inc.
President
MoneyGram Global Payment Products and Services.

John Hempsey
Chief Executive Officer
MoneyGram International Ltd.

MoneyGram.
International Money Transfer

ПОЧЕСНА ГРАМОТА

за успішний початок здійснення грошових переказів
за системою ***Western Union****, 6 вересня 2007 року*
Western Union Financial Services GMbH
нагороджує банк ***ПРОМІНВЕСТБАНК****.*
Ми надзвичайно цінуємо Ваш внесок у розвиток бізнесу
Western Union в Україні.

Михайло Бабіренко
Директор представництва
Western Union по Україні, Грузії та Вірменії
28 вересня 2007 року

WESTERN UNION
ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ

Почесні грамоти ринку грошових переказів –
систем MoneyGram та Western Union.
2007 рік.

ПОДЯКА

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ФОНД
«ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ І ПРИМИРЕННЯ»
при Кабінеті Міністрів України

ОГОЛОШУЄ ПОДЯКУ

колективу Акціонерного комерційного
промислово-інвестиційного банку

за багаторічну плідну співпрацю в інтересах громадян України – жертв нацистських переслідувань та з нагоди 60-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні.

Завдання Уряду України – здійснення виплат жертвам рабської і примусової праці – виконується колективом банку на високому професійному рівні відповідно до міжнародних стандартів.

Завдяки чуйності та компетентності працівників банку жертви нацизму – літні люди з важкою долею і слабким здоров'ям – у найкоротші терміни отримують призначені їм кошти за місцем постійного проживання.

Своєю працею ваш колектив робить вагомий внесок у справу відновлення історичної справедливості щодо наших співвітчизників – колишніх жертв нацистських переслідувань.

Голова правління Фонду І.Лушніков

м. Київ 5 травня 2005 р.

ПОДЯКА

Промінвестбанку

за ефективну роботу з реалізації німецької виплатної програми на користь громадян України, які постраждали в роки війни від нацистського режиму

Голова правління
УНФ "Взаєморозуміння і примирення"

І.Лушніков

м. Київ, 2007

DANKSCHREIBEN

Prominvestbank

für die ausgezeichnete Kooperation im Rahmen des deutschen Entschädigungsprogramms für ehemalige ukrainische Opfer des Nationalsozialismus

Vorstandsvorsitzender der Stiftung
"Erinnerung, Verantwortung und Zukunft"

Dr. M.Jansen

Berlin, 2007

Подяки Українського національного фонду
“Взаєморозуміння і примирення”.
2005, 2007 роки.

Нагорода The Bank
of New York. 2005 рік.

Нагорода Deutsche Bank.
2006 рік.

ПІСНІ ТА РОМАНСИ

з книги* Володимира Матвієнка “В серці маю Україну”

В зеленім селі на Поліссі
Музика Павла Матвієнка

Світи, світи, місяченьку
Музика Володимира Матвієнка

Сини України
Музика Володимира Оберемка

Князю Володимиру
Музика Євгена Пухлянка

Величаві Карпати
Музика Євгена Пухлянка

Марш патріотів України
Музика Володимира Оберемка

Поліські в’язи
Музика Василя Волощука

Стольний град Київ
Музика Євгена Пухлянка

Пісне моя зоряна
Музика Євгена Пухлянка

Люблю я свою Україну
Музика Василя Волощука

Козацька доля
Музика Ірини Лебедєвої

Заповідане
Музика Світлани Чабан

Земля моїх батьків
Музика Зиновія Яропуда

Маки червоні
Музика Євгена Пухлянка

Моя зоря
Музика Олександра Костіна

Трави
Музика Євгена Пухлянка

Хлопці з України
Музика Євгена Пухлянка

Сибірський вальс
Музика Євгена Пухлянка

Проводжали матір
Музика Володимира Горбатюка

Одвічний голос
Музика Володимира Оберенка

За тих, хто творить Україну
Музика Олександра Костіна

---

* Київ, 2008.

ЗМІСТ

Літературно-художнє видання

МАТВІЄНКО
Володимир Павлович

ТВІЙ СИН, УКРАЇНО!

Київ, Науково-виробниче підприємство
"Видавництво "Наукова думка" НАН України", 2012

Редактор АЛЛА БЕЛЬДІЙ
Художній редактор ІРИНА САВИЦЬКА
Оформлення художника ВАЛЕНТИНИ ІВАНОВОЇ
Технічний редактор ТЕТЯНА БЕРЕЗЯК
Комп'ютерна верстка ТЕТЯНИ ЦЕНЦЕУС

Автори фотографій:
ІГОР КРАВЧУК, ВІТАЛІЙ ПРИХОДЬКО

Підп. до друку 25.11.2012. Формат 60×90/16.
Офс. друк.. Папір крейдяний. Ум. друк. арк. 10,0.
Ум. фарбо-відб. 40,5. Обл.-вид. арк. 9,0.
Тираж 5000 прим. Замовлення № 448

НВП «Видавництво "Наукова думка" НАН України»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру ДК № 2440 від 15.03.2006 р.
01601, Київ, вул. Терещенківська, 3

Видавничий дім «АДЕФ-Україна»
01030, Київ 30, вул. Б. Хмельницького, 32, офіс 40-а